

**ПОШТА – ОСЛОНАЦ
ЗА СВЕ ГРАЂАНЕ
СРБИЈЕ**

**ОБЕЗБЕЂЕН КОНТИНУИТЕТ
ПРУЖАЊА УСЛУГЕ**

**БОЉИ УСЛОВИ РАДА
И ЕФИКАСНИЈА УСЛУГА
У ЛЕСКОВЦУ**

**ПРВИ ЕЛЕКТРОМОБИЛИ
И КВАДОВИ У ПОШТИ**

ИМПРЕСУМ

Главни уредник: Нела Бојовић

Сарадници: Тијана Митовски, Јелена Ђетковић, Јасмина Пејић, Милан Коџо, Марија Лучић, Оља Јовичић, Игор Ђукановић, Маријана Бабић, Александар Деспотовић, Јакша Ј. Влаховић, Бранислав Јовандић, Дарко Коријенац, Андреј Дејановић

Редакција Поштанског гласника:

Таковска 2, Београд
Телефон: 011/3022-457
Имејл: postainfo@posta.rs
Интернет: www.posta.rs

Штампа:

Јавно предузеће „Пошта Србије“, Београд
РЈ „Хибридна пошта“ – Београд
Прилазни пут Ада Хуји 11

ISSN 2217-429X

ПОШТАНСКИ ГЛАСНИК

Стручно-информативни лист ЈП „Пошта Србије“, Београд
покренут је 31. јануара 1889. године као
Поштанско-телеграфски весник, службено гласило
Српске поште и телеграфа
ГОДИНА XXX ДЕЦЕМБАР 2020.
БРОЈ 432
Тираж: 3.700 примерака
Периодичност: полугодишње

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

658(497.11)(085.3)

ПОШТАНСКИ гласник : стручно-информативни лист
ЈП „Пошта Србије“ / главни уредник Нела Бојовић. - Год. 21,
бр. 342/343 (сеп./окт. 2010) - . - Београд : ЈП „Пошта Србије“, 2010-
(Београд : ЈП „Пошта Србије“, РЈ „Хибридна пошта“). - 30 ст

Полугодишње. - Је наставак: ПТТ гласник = ISSN 1821-4142
ISSN 2217-429X = Поштански гласник (Београд. 2010)
COBISS.SR-ID 180327180

САДРЖАЈ

БРОЈ 432 | ДЕЦЕМБАР 2020.

У ФОКУСУ

ПОШТА – ОСЛОНАЦ ЗА СВЕ ГРАЂАНЕ СРБИЈЕ.....	3
ОБЕЗБЕЂЕН КОНТИНУИТЕТ ПРУЖАЊА УСЛУГЕ	4
БОЉИ УСЛОВИ РАДА И ЕФИКАСНИЈА УСЛУГА У ЛЕСКОВЦУ	5
ВИШЕ ОД ПОШТАНСКИХ ПОШИЉАКА	6
ПРВИ ЕЛЕКТРОМОБИЛИ У ПОШТИ.....	7
УВОЂЕЊЕ RIA НОВЧАНЕ ДОЗНАКЕ	8
ПРИМЕРИ ДОБРЕ САРАДЊЕ	9
ПОШТАНСКИ КВАДОВИ	10
РЕДИЗАЈН УСЛУГЕ ПОСТ-ЕКСПОРТ – ИЗВОЗ РОБЕ.....	12
КОВЕРТЕ СРЕЂЕ ПРЕКО ПОШТЕ.....	12
УЛАГАЊА У ПОШТАНСКУ МРЕЖУ.....	14

ДОГАЂАЈИ

НАГРАЂЕНИ НАЈБОЉИ АУТОРИ МЕДИЈСКИХ ФОТОГРАФИЈА	16
ПОСТЕЛ У НОВОМ РУХУ	17
СА NAT GEO КОНФЕРЕНЦИЈЕ	18
ПОШТА УЗ МЛАДЕ СПОРТИСТЕ.....	18

ПРОМОЦИЈА

ИЗАБРАНА НАЈЛЕПША ПИСМА ЗА ДЕДА МРАЗА	19
НАЈБОЉИ У ФИНИШУ ГОДИНЕ	21
ПОСТ-ЕКСПОРТ ЗА ПРЕДУЗЕТНИЦЕ.....	22
ПРИЗНАЊЕ ГАРДЕ ПОШТИ.....	22
БЕОГРАДСКИ ВЕТЕРАН СОКЛЕ	23
НОВЕ ПОСЛОВНИЦЕ	24
НАЈЛЕПША МАРКА ЕВРОПЕ	25
СЛАТКИ ПАКЕТИ ЗА ПРИЈАТЕЉЕ.....	25
БРЕНДИРАЊЕ ПОШТА У БЕОГРАДУ И НОВОМ САДУ	26
ЧАРОЛИЈА У ЦЕНТРУ КРАЉЕВА	27

КУЛТУРА

СЛАВИМО ЈУБИЛЕЈ АМАТЕРСКОГ СВЕТА ИГРЕ И ПЕСМЕ	28
ПОШТИНО МУЗЕЈСКО БЛАГО.....	30
УМЕТНОСТ УВЕК ПОБЕЂУЈЕ.....	32
НАГРАДА „МОМО КАПОР“ МЛАДОМ УМЕТНИКУ	33

ФИЛАТЕЛИЈА

РЕДОВНЕ ПОШТАНСКЕ МАРКЕ У 2020. ГОДИНИ	34
ЗАНИМЉИВОСТИ ИЗ ФИЛАТЕЛИЈЕ.....	35
ВЕЛИКАНИ НАУКЕ, ШАХА И УМЕТНОСТИ, МАНАСТИРИ И МУЗЕЈИ	36

СВЕТ

СОЦИЈАЛНА ФУНКЦИЈА ПОШТЕ	38
--------------------------------	----

ПРОФЕСИОНАЛНИ ПРИНТ

ВАЖНА МОТИВАЦИОНА АЛАТКА.....	39
-------------------------------	----

ПОШТА – ОСЛОНАЦ ЗА СВЕ ГРАЂАНЕ СРБИЈЕ

Година коју испраћамо поставила је огроман изазов пред цело друштво. Сваки појединац, државна институција, свако предузеће и организација, суочавали су се са бројним препрекама и проблемима. У тренуцима када је било најтеже, међу онима који нису смели да стану како би земља могла нормално да функционише, била је и Пошта Србије. Поштари и достављачи, колеге на шалтеру, прерада и логистика, стручне службе – сви су били на истом задатку, а то је да дођемо до сваког становника Србије, ма где он био.

И не само у условима ванредног стања, већ сваког дана, Пошта Србије је радила седам дана у недељи, без прекида, како би одржала континуитет и квалитет услуге. Захваљујући изванредном ангажовању, поново смо показали да је Пошта не само стуб комуникације нашег друштва, већ чврст ослонац за све грађане, а посебно за оне који су у најтежим периодима године били и најрањивији. За то захвалност дугујемо свим запосленима, а посебно колегама на терену који су, уз своје редовне радне задатке, врло често корисницима несебично помагали и на разне друге начине.

Са изазовима, 2020. годину обележили су и значајни датуми и пословни успеси које смо заједно остварили. Пошта Србије, односно наша услуга Пост-експрес, проглашена је за најомиљенији бренд потрошача у категорији транспорта. На Дан Поште Србије, 7. јуна, обележили смо и њен јубилеј – 180 година постојања. Скромно, али са јаком поруком. „Окрет у будућност”, који смо том приликом обећали свим грађанима, почели смо да испуњавамо истог месеца увођењем услуге Пост-експрес бокс. Већ у августу су на улицама Београда, Ниша и Новог Сада била прва возила на електрични погон за доставу у најужим градским језгрима. Еколошка возила за доставу, као и увођење других „зелених” решења која су у плану, део су дугорочног опредељења које проистиче из дубоко утемељеног осећаја одговорности Поште Србије према друштву и будућим генерацијама. Тиме не само да тренутно доприносимо смањењу емисије штетних гасова и буке, већ дугорочно остварујемо и значајно смањење трошкова пословања.

Квадови – возила намењена испоруци пошти на неприступачним и планинским теренима, која ће и посао колега поштар и достављача на тим подручјима учинити безбеднијим и лакшим – постали су део наше транспортне флоте на Светски дан поште, 9. октобра, који смо уз то обележили и пресељењем дела пословних процеса у савремени поштански центар у Лесковцу. Током 2020. године, адаптирали смо и реновирани укупно 30 пошта.

Два последња месеца у години обележила су два јубилеја и један рекорд. Пост-експрес је 18. новембра обележио 18 година постојања, а 14. децембра остварио је дневни рекорд у броју примљених пошти од када ова услуга постоји. Пунолетство је обележио и наш национални литерарни и ликовни конкурс „Пиши Деда Мразу”, којим традиционално

подстичемо културу писања, читања и изражавања талента деце узраста до 10 година. Упркос чињеници да су школе и вртићи радили у отежаним условима, на овогодишњем 18. по реду конкурсу учествовало је око 7.000 малишана.

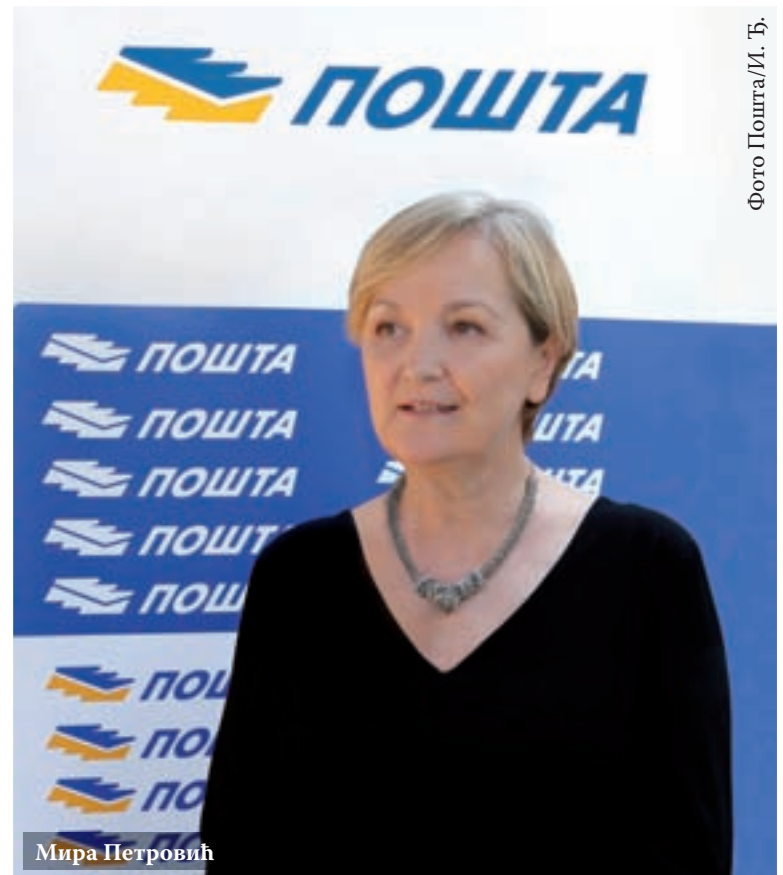

Фото Пошта/И. Ђ.

Мира Петровић

Током целе године настојали смо и да помогнемо суграђанима широм Србије, а посебно малишанима, подршком уметничким и спортским активностима и манифестацијама, како бисмо и на тај начин допринели лакшем превазилажењу психолошких и социјалних последица епидемиолошке ситуације. А на самом крају године, побринули смо се и да део деце са посебним социјалним и здравственим статусом не буде ускраћен за радост новогодишњег даривања. Свим овим активностима наставили смо друштвено-одговорну праксу којом Пошта Србије, кроз помоћ оних којима је најпотребнија, показује захвалност заједници у којој послује.

Све што смо постигли, постигли смо заједно – сви лични и колективни доприноси у 2020. додатно су учврстили темеље Поште Србије као стуба комуникације друштва и поузданог ослонаца за све грађане Србије.

Мира Петровић

в. д. директора Јавног предузећа „Пошта Србије”, Београд

Фото Пошта/И. Ђ.

ОБЕЗБЕЂЕН КОНТИНУИТЕТ ПРУЖАЊА УСЛУГЕ

Надзорни одбор Поште Србије усвојио је током последњег квартала одлуке од значаја за пословање Предузећа до краја текуће пословне године, као и одлуке којима се стварају важни предуслови за планирање и постизање новог раста у наредној.

Седнице су одржане у седишту Предузећа, са ограниченим бројем учесника и уз примену прописаних мера заштите, у околностима епидемије вируса корона.

На XXXII седници, 30. октобра, усвојена је информација о пословању Јавног предузећа „Пошта Србије” за период јануар–септембар 2020. године. Како је известила Веселинка Тотић, директорка Функције економских послова и набавки, Предузеће је у овом периоду позитивно пословало: „Укупни приходи остварени су у износу од 18,2 милијарде динара, док су укупни расходи Предузећа обрачунати у износу од 17,5 милијарди динара. У области редовног пословања, Предузеће је остварило 17,9 милијарди динара пословних прихода, док су утрошени и обрачунати пословни расходи 17,1 милијарду динара.” Тотић је додала и да је, на основу финансијског извештаја Биланс успеха, за овај период утврђен нето добитак у износу од 449,5 милиона динара, односно 3,8 милиона евра, док је у истом периоду остварено 279,8 милиона услуга.

Извештај о степену реализације програма пословања Поште Србије за 2020. годину, који је такође представила Тотић, по усвајању је, у форми прописаних образаца, достављен Министарству привреде за потребе сачињавања и достављања информације Влади Србије о степену усклађености планираних и реализованих активности.

На истој седници донете су и друге одлуке од значаја за пословање. Усвајањем Средњорочног плана пословне стратегије и развоја ЈП „Пошта Србије” за период 2020–2022, како је известила Мирјана Рафаел, директорка Пратеће функције стратегије и процене пословног ризика, системски се одговара на брзе промене на тржишту и његову либерализацију и очекиване реформе у оквиру развоја стратегије поштанског система. „Стратегија утврђује

визију и мисију Предузећа за средњорочни период, циљеве за наредни двогодишњи период и мере којима ће се они постићи, како би се одржала садашња лидерска позиција Предузећа и освојио значајан део новог тржишта”, објаснила је Рафаел.

Донете су и пратеће одлуке о усвајању Стратегије управљања ризицима у Предузећу за период 2020–2022, као и одлуке о усвајању политика за 2020. годину – Политике управљања ризицима, Политике управљања финансијским ризицима и Политике безбедности информационог система.

Такође, усвојене су одлуке о изменама Плана јавних набавки и Плана набавки на које се Закон о јавним набавкама не примењује, за 2020. годину, о чему је присутне известио Ненад Игњатовић, заменик директора Функције економских послова и набавки.

НОВЕМБАРСКЕ ОДЛУКЕ

На XXXIII седници од 30. новембра, Мира Петровић, вршилац дужности директора Предузећа, известила је Надзорни одбор о утицају и последицама заразне болести ковид-19 на запослене и пословање Предузећа, изневши информацију са сумарним прегледом стања по оба питања, услед епидемиолошких прилика које су обележиле целу пословну годину.

„У години тешкој за готово све привредне субјекте, успели смо да одржимо тренд позитивног пословања, континуитет пружања услуге током ванредног стања, уз изванредна залагања запослених, и да применом свих прописаних мера и благовременим обезбеђивањем неопходних заштитних средстава очувамо здравље наших запослених што је могуће више у околностима које су за читаво друштво биле непознаница. Здравствено стање и број оболелих свакодневно се прати, а процес рада одвија се уз прилагођавања, како би се евентуалне сметње све-

ле на минимум”, рекла је директорка Петровић. На основу извештаја о пословању до новембра и процени реализације до краја године, Предузеће ће пословати са нето добитком у 2020, чији ће коначан износ бити утврђен током фебруара 2021. године, истакла је директорка Петровић.

Надзорни одбор донео је одлуку о усвајању Програма пословања Јавног предузећа „Пошта Србије” за 2021. годину. „Програм је пројектован у складу са пословном и развојном политиком Предузећа”, известио је Милан Цукавац, заменик директора Функције економских послова и набавки. „Укупан буџет Предузећа за 2021. годину планиран је у износу од 25,7 милијарди динара, од чега је буџет за оперативне трошкове 24,2 милијарде и буџет за капитална улагања 1,5 милијарди. Пројектовани нето добитак износи 101,5 милиона динара”, рекао је Цукавац. Објаснио је да се у оквиру капиталних улагања од 1,54 милијарде динара, за реализацију започетих планира 292,9 милиона динара, а за нова улагања 1,25 милијарди динара, са приоритетом на технолошким. Приликом креирања Програма пословања, додао је, поред релевантних претпоставки, чињеница и интерних параметара, коришћени су и екстерни параметри, попут инфлације од два процента и реалног раста БДП од шест одсто, као и индикатори очекиваних привредних кретања. Програм је преко Министарства привреде упућен Влади Србије на сагласност.

На седници је донета и одлука о утврђивању вредности специјалних права вучења (SDR), у износу од 1 SDR=144,8746 динара, која служи за прерачун цена услуга и накнаде штете у међународном поштанском саобраћају. Утврђена вредност SDR примењује се од 1. јануара 2021. године.

Т. Митовски

БОЉИ УСЛОВИ РАДА И ЕФИКАСНИЈА УСЛУГА У ЛЕСКОВЦУ

Прелазак на нову локацију и савремена технолошка решења омогућавају бржу размену и подизање квалитета услуге на територији Јабланичког округа, и доприносе побољшању квалитета живота свих грађана у најужем градском језгру Лесковца.

Фото: Пошта/А. А.

Нови поштански центар у Лесковцу

Савремени објекат површине 2.400 метара квадратних, у Краља Петра Првог бб, нови је дом поште 16000 Лесковац, претоварно-сортирне поште и стручне службе ПЈ „Лесковац“.

Отварање овог објекта, 9. октобра на Светски дан поште, означило је крај вишегодишњих напора да након дугогодишњих административних и техничких препрека, ставе у пуну функцију зграду у склопу железничке станице, у којој је од 2012. године функционисала само шалтер сала поште 16103 Лесковац 3.

Горан Станојковић, директор РРЈ „Врање, Лесковац, Прокупље, Пирот“, који је званично отворио нови центар у Лесковцу, истакао је обраћајући се новинарима да ће овај објекат омогућити већи и бржи обим реализације

поштанских услуга на територији Јабланичког округа, укључујући пост-експрес и логистичке услуге. Он је посебно нагласио да у наше објекте улажемо са пуном свешћу о сталном унапређењу услова рада запослених.

Опсежним реновирањем и инвестицијом од преко пола милиона евра, решени су бројни проблеми који датирају још из времена почетка градње објекта, 1997. године, а решени су и последњом активношћу у низу, прикључивањем на систем даљинског грејања, чиме су и створени услови за пресељење. Посебан значај има ново технолошко решење претоварно-сортирне поште, којим је омогућен бржи и ефикаснији рад, јер се возила на размени више неће кретати кроз центар града, што ће скратити време

размене. Величина простора омогућава оптималну разраду поштиљака, манипулацију контејнера и логистичке услуге. Обезбеђена је и технолошка повезаност доставе, шалтерског

УРУЧЕНИ КЉУЧЕВИ ПРВИХ КВАДОВА

Приликом отварања центра у Лесковцу уручени су кључеви првих квадова који су 9. октобра званично постали саставни део транспортне флоте Поште Србије. За ову радну јединицу опредељена су три квада, која ће заменити доставу мопедица у рејонима Сурдулице, Куршумлијске Бање и Власа, где ће вршити доставу свих врста поштиљака.

Колеге са ових рејона – Филип Филиповић, Огњен Владушић и Игор Ђорђевић, пошту разносе на великим надморским висинама, али и дуж административне линије са Косовом и Метохијом. Да би стигли до корисника, свакодневно

Фото: Пошта/А. А.

Спремни за доставу

се суочавају не само са тешко проходним и неасфалтираним путевима, већ и са оштрим временским условима, а неретко и са дивљим животињама. Сва тројица су изразила уверење да ће квадови њихов посао учинити безбеднијим, лакшим и бржим.

**ТЕХНОЛОШКА
МОДЕРНИЗАЦИЈА КАО
ДУГОРОЧНО ОПРЕДЕЉЕЊЕ**

„Техничком и технолошком модернизацијом својих центара у локалним и регионалним зонама широм Србије, чиме обележава 180 година постојања, Пошта Србије потврђује своје дугорочно развојно опредељење и стратешку улогу поузданог партнера привреде и грађана. То потврђује и сталном модернизацијом своје транспортне флоте, која је сада богатија и за 10 специјализованих доставних возила – квадова, за неприступачне терене”, изјавила је, поводом отварања новог поштанског центра у Лесковцу, Мира Петровић, в. д. директора Поште Србије.

Горан Станојковић са новинарима

пословања са благајном и претоварно-сортирном поштом, а омогућен је и већи број радних станица за брзо задужење и раздужење запослених, чиме су побољшани услови рада и обезбеђена ефикаснија организација.

Захваљујући овој инвестицији Поште Србије, пословни и приватни корисници у Јабланичком округу не само да ће добити бољу поштанску услугу, већ ће и становници Лесковца добити далеко квалитетније услове за живот и рад у центру града. Измештањем целокупног саобраћаја у свој нови центар, Пошта даје значајан допринос смањењу емисије штетних гасова и буке у најужем градском језгру.

Ј. Ћетковић

ВИШЕ ОД ПОШТАНСКИХ ПОШИЉАКА

Поводом 9. октобра, Дана светске поштанске заједнице, генерални директор Светског поштанског савеза Бишар А. Хусеин послао је пригодну поруку.

Сви треба да одамо признање невероватним жртвама које су поднели поштански оператори и њихови радници током глобалне пандемије ковида-19. Као особље од кључног значаја док је пандемија беснела светом, поштански радници су напорно радили како би доставили пошту. Неки радници су, нажалост, страдали; другима је здравље оштећено у мери која им је променила живот. Још много њих је трпело на бројне друге начине.

Поздрављам храброст и посвећеност милиона поштанских радника који су наставили доставу поште и када су били суочени са прекидом на глобалном нивоу. Ви сте понос своје привредне гране и целог света – сагињем главу пред свим вашим достигнућима. Упркос застојима у авио-саобраћају, затварању граница, избијању заразе у центрима за сортирање и на другим местима, поштијке су и даље ишле.

Када нам је пут био препречен, исковали смо нове правце. Возови и бродови заменили су путничке авионе; поштански оператори смислили су нове начине рада, нове путеве доставе. Огромни логистички ланци који превазилазе државне границе и конти-

ненте и покривају огромне раздаљине, измењени су за свега неколико дана и недеља. Иновације и креативност представљале су обележја овог новог периода и биле покретачи нових начина за пружање услуга социјалног старања и финансијских услуга за клијенте.

Захваљујући пошти, стари, немоћни и они у изолацији добијали су помоћ, испоручивали смо лекове који спасавају живот, достављали заштитну опрему и очували основне финансијске услуге.

Светски поштански савез такође је направио искорак, обезбеђујући потребну анализу, партнерство и иновације за наше земље чланице. Упркос бројним изазовима, сви заједно смо устрајали на обавези пружања универзалне услуге која налаже да се пошта

мора доставити до сваког човека на овој планети, без обзира где се налази.

Светски дан поште права је прилика да одамо признање нашим земљама чланицама, поштанским операторима, поштанским радницима и свима другима који учествују у достави поште. Још од самих почетака, умели смо да превазиђемо ратове, природне катастрофе и болести. Пошту смо достављали увек.

Међутим, 2020. година била је година када је поштанска индустрија показала свету своју отпорност, своју решеност и непроцењиву улогу коју игра у сваком друштву.

Показали смо да смо више од поштанских поштијка.

Бишар А. Хусеин

ПРВИ ЕЛЕКТРОМОБИЛИ У ПОШТИ

Пет малих доставних возила на електрични погон „поновила“ су флоту Поште Србије крајем августа. То је само један сегмент иновативних активности на унапређењу технолошких процеса и инфраструктуре у сврху заштите животне средине, којима Пошта обележава 180 година постојања.

Три еколошка возила појавила су се најпре на београдским улицама, у најужем центру града, отпочевши специјализовану доставу пост-експрес пошиљака, пакета, ЕМС пошиљака, кеш-експреса, телеграма и упутница, на рејонима Радне јединице „Београд центар“. У Нишу возило је на доставу кренуло 7. септембра, а од 21. септембра на достави је и електровозило у Новом Саду.

„Поносни смо што међу првима увидимо еколошка решења и стандарде. Одрживим решењима за потрошњу енергије и смањење трошкова Предузећа за ове намене на дужи рок, највећа и најраспрострањенија национална дистрибутивна мрежа, јача и у зеленим решењима. Истовремено, подиже се доступност и квалитет поштанског сервиса у ужим градским зонама“, рекла је овим поводом Мира Петровић, в. д. директора Поште Србије.

Услед претње коју представља глобално загревање и последичног све рестриктивнијег законодавства за очување животне средине у области транспорта, предвиђања су да ће удео електричних возила у возним парковима у целом свету све више расти. Пошта је овим потезом уједно започела и ширу друштвену кампању за смањење емисије штетних гасова код нас, чиме потврђује како лидерску тако и друштвено-одговорну позицију.

МАЛО ВОЗИЛО СВУДА СТИГНЕ

„Свуда стаје и лако је за вожњу, а не бисте веровали колико пошиљака може у њега да стане!“, каже са осмехом Милан Сибиновић, достављач поште 11111 Београд 17, о свом новом доставном возилу. Подвлачи да му је много лакше да обави свакодневни посао доставе експрес пошиљака на прометним улицама Врачара, у Његошевој, Проте Матеје, Крунској, као и на „загу-

Фото Пошта/И. Ђ.

Милан Сибиновић уручује пошиљке са осмехом

жваном“ Булевару краља Александра. Милан врши доставу на 30–35 адреса у просеку сваког дана, а до добијања електромобила доставу пост-експрес пошиљака обављао је пешице. „Због малих габарита лако се крећем у уским улицама, а стаје и на малим паркинг просторима“, потврђује Сибиновић испуњење очекивања. Ипак, поштрени прописи у вези са заустављањем и паркирањем намећу додатан опрез при сваком стајању, каже Милан, о чему, додаје, посебно води рачуна.

Ова до сада „невиђена“ Поштина возила својеврсна су атракција у главном граду. „До сада све сами позитивни коментари и одушевљење“, каже Сибиновић. Суграђани га често заустављају и запиткују о возилу – да ли је на струју, којег је произвођача, колико троши, а неретко га и фотографишу или замоле за заједничку фотографију.

Слична искуства у Новом Саду бележи и достављач Јован Рашковић, који „мини-возилом“ доставља експрес пошиљке на 55 адреса у просеку дневно, у делу града између Булеvara Михајла Пу-

УТИСЦИ ИЗ МРЕЖЕ

Електрична возила остварују значајне економске бенефите на дужи рок. Обезбеђују уштеде на трошковима одржавања, јер нема сервиса мотора и трансмисије. За трошкове погонског горива у односу на конвенционалне моторе са унутрашњим сагоревањем, остварују се уштеде од 1.000 динара на 100 пређених километара. Тако је за само једно доставно електровозило поште Београд 6, које је прешло око 1.000 километара за првих месец дана, остварена месечна уштеда од 10.000 динара само на погонском гориву. Будући да се не плаћа порез на употребу ових возила, смањују се и трошкови регистрације.

Доставна возила на електропогон из категорије су тежих четвороцикала, носивости до 150 килограма. Возило троши 8,1 киловат на 100 километара и може прећи до 100 километара са пуном батеријом. Циклус пуњења батерије траје од 6 до 8 часова и обавља се ноћу у надлежним радним јединицама, што омогућава неометан рад достављача у дневној смени.

Фото Пошта/А. А.

Прва возила на електрични погон стигла у Пошту

пина и Булеvara ослобођења, као и на потезу од Јеврејске до Максима Горког.

У центру Ниша запажен је достављач Миљан Голубовић, који каже да

му је сада много лакше да преузима и доставља пакете у пешачкој зони Обреновићеве и у споредним улицама, где се до сада због великих гужви

„борио” са недостатком паркинга места и отежаним прилазом. „Возило је практично и лако за управљање”, додаје Голубовић. Док „крстари” централним градским језгром, које обухвата пет зона и 84 ПАК-ова, пролазници имају безброј питања. Поносно додаје да његово ново возило „мами погледе и осваја срца суграђана”.

О великим симпатијама и интересовању јавности и корисника говори и податак да је вест о увођењу електричних возила на фејсбук страници Поште изазвала највеће интересовање у овој години са преко 800 реакција корисника – лајкова, коментара и дељења.

Т. М.

УВОЂЕЊЕ RIA НОВЧАНЕ ДОЗНАКЕ

Услуга међународног трансфера новца путем RIA новчане дознаке, доступна је у више од 1.300 пошта у Србији од 20. августа.

За два и по месеца пружања услуге реализовано је 2.000 RIA новчаних дознака, а евидентиран је константан раст обима, који оправдава велика очекивања од успостављене сарадње. Компанија RIA, са 447.000 локација у више од 160 земаља, заузима друго место на свету по распрострањености, одмах иза компаније *Western Union*. Заступљена је и у свим земљама из којих стиже значајан прилив новца у Србију по основу међународних дознака.

Откако је Законом о платним услугама из 2015. године либерализовано тржиште трансфера новца, Пошта Србије, на више од 1.300 локација, успешно и конкурентно наступа на тржишту услуга међународних трансфера новца. Пошта сада пружа услуге за три највеће светске компаније међународних трансфера новца – *Western Union*, *RIA* и *MoneyGram*, првенствено се оријентишући ка унапређењу односа са корисницима, што значајно утиче на успешност и опредељује будуће активности на развоју услуге, уз стицање лојалних и задовољних корисника.

Осим новчаних дознака, Пошта омогућава и слање и пријем *PostCash* међународних поштанских упутница, које преовлађују на тржишту међуна-

родних трансфера новца у региону. У сарадњи са поштанским операторима из Хрватске, БиХ и Црне Горе, Пошта константно унапређује квалитет овог сервиса, те и он бележи раст како по обиму тако и по приходу.

Т. М.

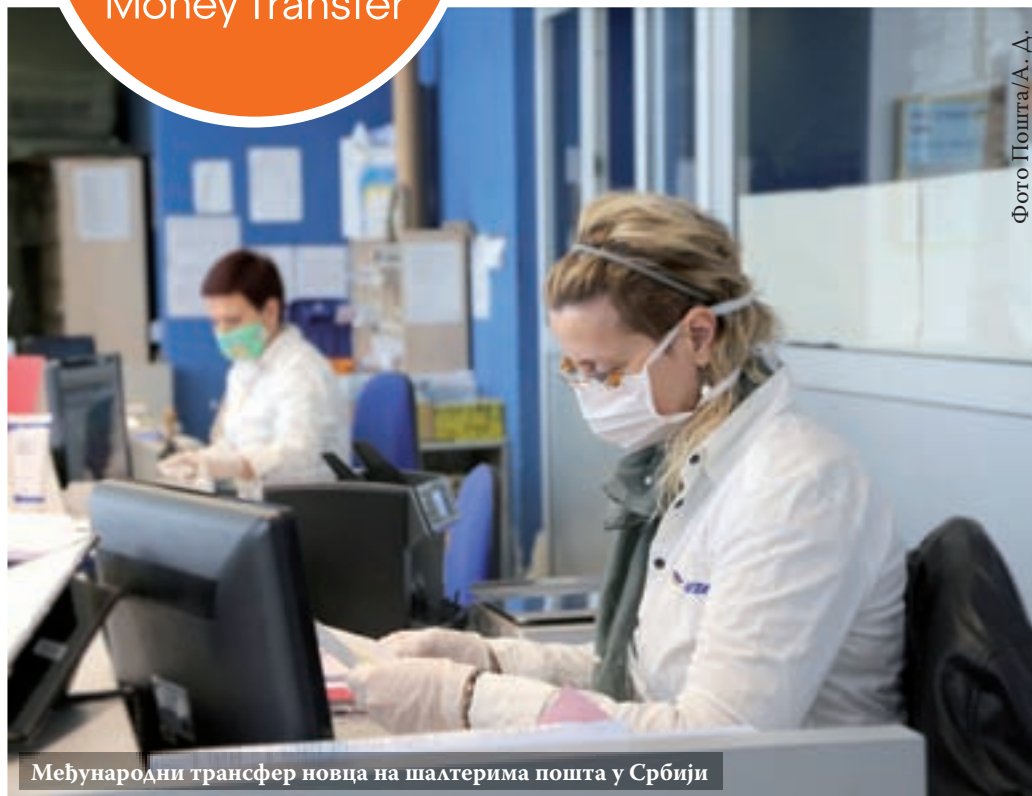

Фото Пошта/А. А.

Међународни трансфер новца на шалтерима пошта у Србији

ПРИМЕРИ ДОБРЕ САРАДЊЕ

Пошта успешно наступа и на тржишту услуга додатне вредности, реализацијом посебних уговора техничко-технолошке подршке за истакнуте компаније и велике клијенте.

Компанија „Кока-Кола“ ХБЦ је дан је од стратешких корисника Поштиних услуга који годинама реализује *Loyalty* програм за потрошаче. Од успостављања пословне сарадње у 2017. години, која са великим поверењем обе стране траје до данас, за осам наградних игара ове компаније остварен је укупан обим од преко 1,1 милион поклон-пакета и више од 33.000 пост-експрес поштиљака, са процентом уручења изнад 94 и приходом већим од 64 милиона динара. Акције су праћене изузетним интересовањем корисника, а Пошта је квалитетом услуге изборила добијање и актуелног посла који се спроводи – испоруке 30.000 поклон-пакета добитницима у новогодишњој Кока-Кола акцији.

Пријаве за ваучере предају се на шалтерима пошта

Фото Пошта/И. Ђ.

Пошта стиже

Фото Пошта/И. Ђ.

ОДМОР У СРБИЈИ

Овогодишњу акцију субвенционисања смештаја у одмаралиштима у Србији, обележио је рекордан број од 274.010 пријава корисника у три циклуса за пријављивање. Пројекат подршке развоју домаћег туризма Владе Републике Србије, додатно је добио на важности и као инструмент опоравка ове привредне гране од последица

епидемије ковида-19 и неопходног сабирања њених последица по привреду.

Међу грађанима који су се ове године одлучили за одмор на домаћем терену, уз коришћење ваучера, више од половине укупног броја чинили су пензионери или 50,2 одсто, док је учешће запослених у структури корисника било 35,5 одсто, а незапослених 11,5 одсто. Студенти, као нова категорија, учествовали су са 1,4 процента, а у истом проценту учествовале су и све остале категорије заједно.

Пошта 16000 Лесковац примила је највише пријава – 5.998, по чему је била рекордер и ове године. На другом месту је пошта 34000 Крагујевац са 4.374 пријаве. Следе их поште 26101 Панчево са 4.203 пријављена, 35000 Јагодина са 3.727 и 18108 Ниш са 3.351.

Од почетних 286 угоститељских објеката у понуди 2015, ове године је у програму учествовало њих преко 2.200. Новина је било и у опсегу понуђених дестинација, где су по први пут укључени Београд, Нови Сад и други већи градови. Грађани су се ипак великом већином определили за одмор у бањама и на планинама. Најпривлачније су им биле Пролом Бања,

Луковска, Сокобања и Врњачка Бања, Сијаринска и Рибарска Бања, као и Златибор, Дивчибаре, Златар. Хотели „Радан“ у Пролом Бањи и „Јелак“ у Луковској, Одмаралиште „Спорт Трим“ и „Вила Марић“ на Златибору, Специјална болница „Бањица“ у Сокобањи, издвојили су се међу смештајним капацитетима по највећем интересовању корисника.

Током првог циклуса пријављивања, од 1. јануара до 12. фебруара, евидентирано је 100.000 пријава, након чега је Влада Србије определила средства за додатних 60.000 ваучера који су „планули“ већ 26. фебруара, уз рекордан број од 36.483 евидентирана корисника у једном дану. По укидању ванредног стања у држави, издвојена су средства за нових 400.000 ваучера, за које се од 13. маја до 15. октобра пријавило 114.035 корисника.

У пројекту „Ваучери за одмор у Србији“, Пошта учествује од јула 2015. сваке године, у складу са уредбама Владе Републике Србије, а реализује га по уговору о пословној сарадњи са Министарством трговине, туризма и телекомуникација. Пошта врши пријем пријава на шалтерима свих корпо-

ративних пошта и евидентира их, а ваучере корисницима доставља на кућне адресе. Такође, посредством Контакт центра, заинтересованима пружа информације у вези са евидентирањем, статусом пријава и условима коришћења. У претходне четири године због великог интересовања корисника, евидентирање се на шалтерима пошта завршавало утрошком целокупне опредељене квоте ваучера, а пре истека временског рока за пријављивање.

По основу ове сарадње Пошта бележи тренд раста прихода из године у годину. У периоду од 2015. до 2020. евидентирано је 646.392 корисника и

остварен приход од 117,8 милиона динара, а само у овој години приходовано је 52,7 милиона динара.

САРАДЊА СА КАНЦЕЛАРИЈОМ ЗА ИТ И Е-УПРАВУ

Пошта Србије је са Канцеларијом за информационе технологије и електронску управу у септембру закључила уговор о набавци услуге евидентирања корисника електронске идентификације на шалтеру.

Услуга коју Пошта пружа за потребе Канцеларије, од 7. октобра, обухвата спровођење поступка идентификације физичких лица и њихове регистра-

ције за коришћење сервиса портала еУправа, издавање параметара за двофакторску аутентикацију у наменској апликацији Канцеларије, као и маркетиншке услуге оглашавања на плакатним местима и на мониторима у поштама. Услуга је доступна у 200 пошта, са планираним ширењем тог броја на 500 пошта у наредном периоду. До 28. децембра регистровано је 760 корисничких налога и издато 1.275 параметара за двофакторску аутентикацију. Остварен је приход од 248.000 динара, уз очекивани раст броја пружених услуга како буду јачале маркетиншке активности Канцеларије.

Н. С./Т. М.

ПОШТАНСКИ КВАДОВИ

За доставне рејоне теже приступачних руралних подручја, на брдско-планинским теренима и подручјима са неразвијеном путном инфраструктуром, Пошта Србије набавила је у октобру десет квадова.

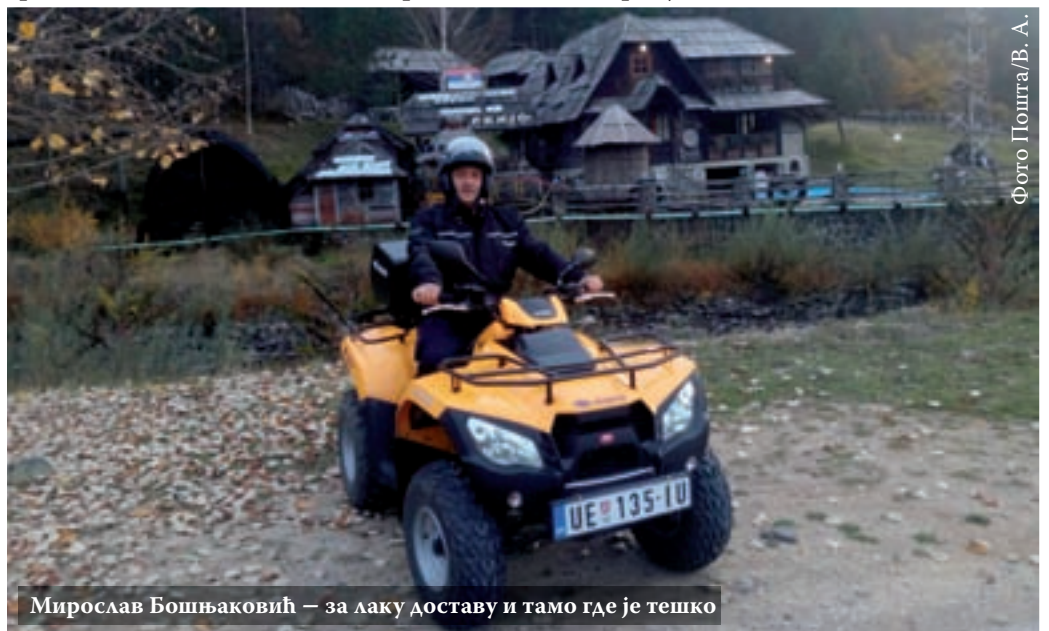
Ови теренски четвороточкаши користе се на Златибору, Миτροвцу на Тари и Мокрој Гори, затим на Гочу и у Рудну. У употреби су и у Власу и Сурдулици, као и у Сокобањи, Бањи Ковиљачи и Куршумлијској Бањи. На рејонима ових великих доставних подручја, где је знатан удео категорисаних и некатегорисаних путева и путева без уређеног коловоза и асфалтне подлоге, квадови су заменили поштанске мопеде, чије је коришћење било отежано током дужих периода у години због снега и кише.

Квадови преносе поштиљке тежине до 50 кг, а садржај је од падавина заштићен у непромочивим коферима. Како би је поспешили и у неповољним временским условима, користе се за редовну и специјализовану доставу поштанских поштиљака – писама, пакета, пост-експрес поштиљака, ЕМС поштиљака, кеш-експреса, телеграма и упутница. Осим карактеристика терена и путне инфраструктуре, и туристички потенцијали ових подручја били су мотиви да се квадови ту користе, јер нова атрактивна Поштина возила прати позитиван публицитет и пажња локалне заједнице, корисника и посетилаца.

„Доступна свуда и на свакој адреси, Пошта шири опсег своје мреже увође-

њем специјализованих технолошких возила прилагођених специфичним теренима. Недавно смо у флоту укључили прва доставна возила на електрични погон, намењена централним

ке сваки вид унапређења мреже значи још бржу и квалитетнију услугу, што нам је и циљ и задовољство”, рекла је Мира Петровић, в. д. директора Поште Србије.

Мирослав Бошњакковић – за лаку доставу и тамо где је тешко

градским зонама у Београду, Нишу и Новом Саду. Увођењем квадова сада унапређујемо доставу у руралним брдско-планинским и планинским подручјима, најпре у оним најнеприступачнијим, где услед временских прилика током зима и снега, посао наших поштара и достављача неретко постаје подвиг. За наше корисни-

ПРВИ УТИСЦИ

Да знатно олакшавају посао колегама поштарима говори њихово искуство током првих месеци. У пошти 31243 Мокра Гора квад је поверен поштару Мирославу Бошњакковићу. На рејону „001” који се већином простире на брдско-планинском терену Националног парка „Мокра Гора”, Бошњакковић

Фото Пошта/В. А.

Милутин Милекић

Фото М. Јовичић

бележи просечан дневни пређени пут од 30,36 км возилом и 1,3 км пешице. Док су магистрални и локални путни правци асфалтирани, у већини засеока подлога је макадамска, а новим возилом лако прелази неравне терене. „Веома сам задовољан новим возилом. До сада није било препреке коју нисам могао да савладам”, задовољно поручује Бошњаковић. Додаје и да су реакције мештана веома позитивне. Међу старијима, каже, има оних који донедавно нису видели слично возило, те је за њих оно извор бројних питања и чуђења. Штета што нема и кабину – закључују старине. И иначе заљубљеник у планинску теренску вожњу, овај искусни поштар посебно задовољство налази током вожње квадом кроз шарене крајолике Мокре Горе, који сваки редован поштарски дан чине незаборавним

Милија Савић

Фото Пошта/М. С.

Иван Владисављевић

Фото Пошта/Н. Р.

Дарко Огњановић

Фото Пошта/Н. Р.

У Радној јединици „Ниш”, на најширем доставном подручју четвртог рејона поште 18230 Сокобања, ово „драгоцен” возило користи поштар Иван Владисављевић. Кад одмара на рејону га замењује Дарко Огњановић. Они квадом стижу до удаљених насеља Николинац и Блендија, а кад средом врше доставу у најудаљенијима – Језеро, Ново Село и Раденковац, пут их води преко планине Озрен. Тада пређу 60 км у оба смера. На четвртог рејону су још и насеље Дуго Поље, Озрен на ободу централног дела Сокобање, као и насеље Прелевац на путу за Књажевац.

Да су ова привлачна и првенствено корисна возила отишла у праве руке, више од речи ипак говоре слике.

Т. М.

РЕДИЗАЈН УСЛУГЕ ПОСТ-ЕКСПОРТ – ИЗВОЗ РОБЕ

Услуга настала у сарадњи са Управом царина Министарства финансија, готово деценију омогућава и мотивише привредна друштва и предузетнике да приликом извоза користе поједностављени царински поступак за извоз робе, а у децембру је иновирана на корист крајњег корисника.

У складу са потребама малих и средњих предузећа и предузетника, који ову услугу користе за извоз робе мањих стопа масе и нижих вредности, до 1.000 евра робе комерцијалног карактера по једној фактури, а како би се омогућио даљи развој и унапређење пословног модела, Функција услуга Поште Србије спровела је циљана истраживања тржишта и корисника. Резултати су показали да је корисницима са ниском вредношћу робе за извоз досадашња услуга била скупа, због чега је нису често користили.

Покретањем иницијативе за редефинисање услуге Пост-експорт – извоз робе, Пошта је дала одговор на ове потребе, а у исто време и на нове захтеве и тенденције на тржишту електронске трговине. Предложено је увођење четири нове стопе масе – до 125 г, преко 125 г до 250 г, преко 250 г до 500 г и преко 500 г до килограма. Како би се обезбедило смањење трошкова међународног саобраћаја, за прве три стопе

Пошиљке за свет

масе Пост-експорт услуга је редизајном добила одлике писмоносне услуге, што доноси нижу цену услуге за кориснике. За остале стопе масе услуга је задржала карактеристике међународног пакетског саобраћаја. Измене су праћене активностима на обезбеђивању апликативних измена, предуслова за пријем свих врста пошиљака и примену новог ценовника, које су спроведене у сарадњи са Функцијом

информационих технологија, електронских комуникација и развоја.

Редизајнирана услуга стартовала је 24. децембра. Испраћена је додатном кампањом за садашње и будуће кориснике, као и за Привредну комору Србије, са којом је недавно успостављена сарадња на стимулисању е-трговине и извоза путем Поште, а све да ова информација стигне до што већег броја привредника. На основу интерног истраживања и симултане анализе процене ефеката примене на пословне перформансе успеха Предузећа, очекује се значајно повећања прихода Поште у наредном периоду од ове услуге, уз услов задржавања постојећих и придобијања нових корисника. Циљ је и надаље јачање конкурентности и постизање боље позиционираниости Поштиних услуга на тржишту, уз преузимање одређеног броја пошиљака од конкуренције.

Т. М.

КОВЕРТЕ СРЕЋЕ ПРЕКО ПОШТЕ

Наградна игра „Узми рачун и победи 2020“, коју приређује Влада Србије, поново је ангажовала Пошту Србије као важног партнера у акцији која има за циљ сузбијање сиве економије јачањем свести и мотивације грађана за безготовинско плаћање, као и узимање фискалних рачуна при свакој куповини.

Наградна игра реализује се у складу са Националним програмом за сузбијање сиве економије, под покровитељством Министарства финансија и Владе Републике Србије, док подршку пружа Национална алијанса за локални економски развој (НАЛЕД). У овом послу Пошта врши пријем пошиљака, пребројавање, паковање и отпремање до места извлачења, и посебно се стара о безбедности пошиљака, гарантованој неповредивости и тајности, уз преузимање мера које искључују било

Прерада пошиљака

Фото Пошта/Н. Ц.

какву могућност злоупотребе. У свим поштама у Србији, од почетка наградне игре, свакодневно се преко шалтера и поштанских сандучића примају, жигошу, пребројавају пошиљке за наградну игру, њихов број се уноси у наменску апликацију посебно креирану за ову услугу, и сачињавају се свежњеви пошиљака који се отпремају у одговарајућим врећама. Локални поштанско-логистички центри и Регионални поштанско-логистички центар „Београд”, задужени су за контролу количине отпремљених пошиљака, док координатори из радних јединица имају обавезу надзора над уносом података у наменску апликацију и евентуалних корекција за поште из своје надлежности.

Први круг наградне игре трајао је од 15. новембра до 26. децембра, а слање коверата започело је 15. октобра. Грађани Србије послали су 6.679.321 коверат до краја децембра. Пошиљке су из пошта стизале у РПАЦ у Београду, где су их запослени сортирали, паковали у свежњеве и наменске вреће за транспорт, затварали сигурносним затворницама, складиштили и чували, под сталним видео-надзором и пуном физичко-техничком заштитом, до момента превоза на одредиште извлачења добитника. Током првог круга, у периоду до 26. децембра, датума последњег јавног извлачења добитника у директном преносу на првом каналу Радио-телевизије Србије, Пошта је примила, прерадила и отпремила пошиљке укупне тежине преко 56 тона и оне су до студија јавног сервиса транспортоване у дванаест организованих транспорта под полицијском пратњом.

Велико интересовање грађана за ову наградну игру утицало је и на раст продаје коверата у поштама широм

у свакој групи – са највећим бројем послатих коверата по глави становника са територије општине – пон-

Фото Пошта/Н. Ц.

Коверте са рачуницама напуниле Поштине камионе

Србије, те је током трајања првог кола акције продато близу 2,85 милиона коверата, од чега је најпродаванији био тип Б6, а РЈ „Хибридна пошта” побринула се за довољне количине и благовремено снабдевање пошта.

Током првог круга реализовано је пет јавних извлачења у директном преносу на јавном сервису. Додатно, у оквиру кампање „Подизање свести грађана и привреде о значају сузбијања сиве економије и мотивација за поштовање прописа” организовано је такмичење градова, градских општина и општина у Србији, подељених у три такмичарске групе – мале, средње и велике. За по три најуспешнија

дерисано зарадама, односно куповном моћи, обезбеђен је фонд награда у износу од 180.000 евра за улагања у пројекте опремања и обнове објеката од јавног значаја, по избору грађана. Према утврђеној методологији рангирања, током првог круга наградне игре, у категорији великих општина најуспешније су биле општине Врање, Панчево и Бачка Паланка, од средњих – Савски венац, Кула и Врбас, док су из категорије малих општина најуспешније биле општине Блаце, Србобран и Димитровград. Ранг-листа градова и општина доступна на сајту наградне игре www.uzmiracun.rs, подложна је дневним осцилацијама, све до последњег извлачења другог круга наградне игре – заказаног за 27. фебруар.

Други круг наградне игре трајаће од 22. јануара до 27. фебруара 2021. године.

Ово је трећа наградна игра „Узми рачун и победи”, са вредним фондом награда, коју приређује Влада Републике Србије, уз учешће партнера у пројекту – Пореске управе, Државне лутрије Србије, Поште Србије и других. Претходне две наградне игре реализоване су током 2017. и 2018. године.

Фото Пошта/Н. Ц.

Више од 56 тона пошиљака пристигло је током првог круга

Т. М.

УЛАГАЊА У ПОШТАНСКУ МРЕЖУ

Поште и поштанско-логистички центри (ПЛЦ), електронски увезани комуникационим и рачунарским системима и саобраћајно повезани, најзначајнији су елементи поштанско-логистичке инфраструктуре.

Током година, али и у текућој, Пошта Србије уложила је значајна финансијска средства у модернизацију и развој како регионалних тако и локалних чворишта, у циљу повећања капацитета и побољшања перформанси експлоатационих процеса сортирања, претовара, транспорта, складиштења, комисионирања и других комерцијалних тржишних захтева, према пројектованом нивоу квалитета услуга. Поште и поштанско-логистички центри, као традиционални приступни канали јавног сервиса од општег интереса, континуирано се технолошки осавремењавају

мом за аутоматизовано сортирање поштанских пошиљака.

ПОШТАНСКИ ЦЕНТАР „КРАГУЈЕВАЦ“

Непокретност у Крагујевцу за ПЛЦ „Крагујевац“, у индустријској зони града, са више од 2.000 м² индустријско-административног простора, на плацу површине 3.415 м², Пошта је купила крајем 2019, а током ове године реконструисан је и приведен намени. Урађен је претоварни фронт и уграђене су хидрауличне утоварно-истоварне платформе, сегментна врата и ваздушне завесе, као и механизми за

року могао да буде дефинисан као четврти РПЛЦ у Пошти Србије, чиме би се омогућило растерећење РПЛЦ у Београду и отклонила евентуална загушења у преради пошиљака на ММС машини“, казао је Вранић.

ЈАЧАЊЕ КАПАЦИТЕТА ПЛЦ

Реализацијом хитних мера инвестиционог улагања Пошта је у претходном периоду подигла техничко-технолошки ниво мреже ПЛЦ. Инсталирано је више од 3.000 палетних места у регалним складиштима у Београду, Новом Саду и Крагујевцу. Опремљени су виљушкарима, регалним слагачима и

Простор намењен преради пошиљака у Крагујевцу

и дигитализују, пратећи захтеве корисника и државе.

ПОШТАНСКО-ЛОГИСТИЧКИ ЦЕНТРИ

Први стуб модернизације поштанске мреже била је изградња и реконструкција регионалних поштанско-логистичких центара у Београду, Новом Саду и Нишу, 2014. године. Реч је о укупној манипулативној површини од преко седам хектара и око 40.000 м² простора за оперативне технолошке процесе. Центри су опремљени савременим инсталационим мрежама, претоварном механизацијом и опре-

инсталационо освежавање простора хале у складу са размештајем технолошких процеса.

Душан Вранић, директор Регионалне радне јединице „Крагујевац, Јагодина, Крушевац“, оценио је ову пословну одлуку као стратешки важну, правремену и мудру. Вранић је објаснио да је Предузеће објавило поступак јавне набавке за извођење радова на објекту у смислу пренамене објекта и стављања у функцију РПЛЦ, као и да је планирана набавка машине за прераду пакетских и пост-експрес пошиљака до 20 кг, које чине 98,5 одсто свих пошиљака те врсте у Предузећу. „Центар у Крагујевцу би у најкраћем

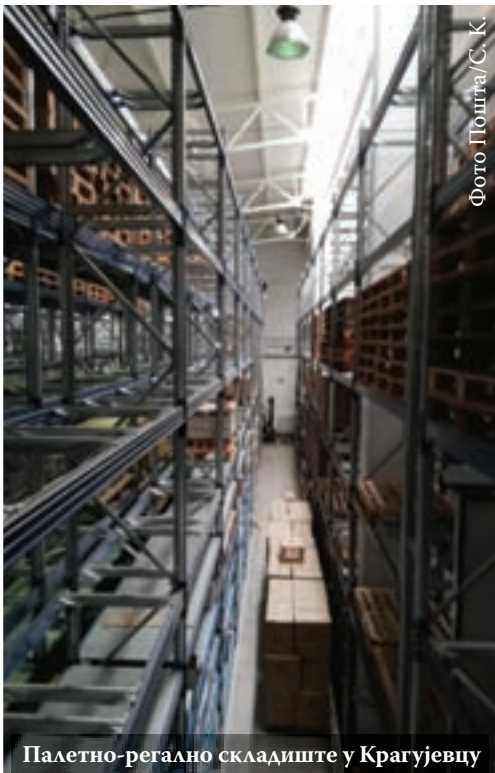
комисионерима, ротопалетизаторима и мобилним скенерима за WM SAP модул за праћење робе у складишту. Палетним регалима опремљено је и Јавно-царинско складиште – Пошта Београд, површине око 140 м² у РПЛЦ „Београд“.

У новоотвореном објекту за ПЛЦ „Лесковац“, осим повећаног простора за рад и великог гаражног простора, применом новог технолошког решења обезбеђена је технолошка повезаност доставе, шалтерског пословања са благајном и претоварно-сортирном поштом, уз већи број радних станица за брзо задужење и раздужење запослених.

ЈАЧАЊЕ ТРАНСПОРТНО-ЛОГИСТИЧКИХ КАПАЦИТЕТА ТОКОМ 2020.

Пословни објекат у Крушевцу у функцији ЛПАЦ, ове године је опремљен мобилном претоварном платформом, док су утоварно-истоварне платформе за бржи и безбеднији претовар контејнера и палета монтиране у Чачку, Краљеву и Крагујевцу, те их је сада на нивоу Предузећа 34.

Асфалтирани су застори коловозне конструкције простора за безбедно маневрисање виљушкарa и друге механизације у Зајечару, Ужицу, Панчеву, Шапцу, Кикинди, Крагујевцу, Зрењанину, Лесковцу, Јагодини, док је за следећу годину планирана реконструкција претоварне површине у ЛПАЦ „Јагодина”. Такође, урађени су технолошки пројекти за измештање технолошких процеса из комерцијално-стамбене, пешачке зоне у објекте у индустријској зони у Ваљеву и Јагодини, а припрема се и типски пројекат за изградњу нових ЛПАЦ „Зрењанин” и ЛПАЦ „Сомбор”.

Палетно-регално складиште у Крагујевцу

Осамнаест утоварно-истоварних платформи набављено је и у експлоатацији су, чиме је умногоме олакшана и омогућена манипулација са товарним јединицама, роло контејнерима и осталим габаритним пошлицама код којих се врши претовар у равни.

За потребе проширења транспортно-логистичке услуге, набављено је 25 ручних палетних виљушкарa, три ручна палетна виљушкарa са вагом, два ручна електрична палетна виљушкарa, два ручна електрична палетна виљушкарa за високо подизање и два чеона

Рампа за лакшу манипулацију габаритним пошлицама у Лесковцу

електрична палетна виљушкарa, док су почетком октобра уговорена три чеона електрична палетна виљушкарa и два ручна електрична палетна виљушкарa за високо подизање, чија се испорука очекује почетком наредне године.

Уговорена је набавка 4.000 стандардних *Euro* палета, од којих је 1.500 испоручено до октобра, а у поступку је и набавка *Safety Rol* контејнера, колица и друге савремене опреме и средстава. Средином октобра уговорено је и 711 контејнера, са роком за испоруку у наредна три месеца.

НОВА ВОЗИЛА

Током године набављено је 35 нових доставних теретних возила највеће дозвољене масе до 2,5 тоне – *Fiat Doblo Cargo*, а набавком три теретна возила највеће дозвољене масе 18 тона и једног возила највеће дозвољене масе 26 тона, одговара се на раст броја пост-експрес пошлица и проширују могућности транспортно-логистичке услуге повећањем товарних капацитета на линијама реда превоза и транспортним рутама између ЛПАЦ и РПАЦ. Возила су опремљена церадом, што омогућава бољу волуметријску искоришћеност возила у превозу палетизоване робе, док кука за вучу

приколице повећава расположиви капацитет ресурса намењених превозу поштанског материјала и палета.

На средњи рок, до 2022. године, радиће се на техничко-технолошкој модернизацији и повећању опремљености локалних поштанско-логистичких

центара и претоварно-сортирних пошта. Према анализи ресурса и расположивих алтернативних инфраструктурних капацитета у привредно развијеним локалним и регионалним зонама – која исказује трендове привредног раста на које треба одговорити – у плану су интервенције у Старој Пазови, Зрењанину, Зајечару, Сомбору, Краљеву, Јагодини, Пожаревцу, Ваљеву, Чачку, Врању и Смедереву.

„Предности широко доступне и разубеђене капиларне поштанске мреже посебно су се показале у условима ванредног стања и здравствене кризе услед епидемије ковида-19, а поверење државних институција и грађана у стабилну и безбедну дистрибутивну финансијско-робну мрежу показало се оправданим. Пројектовани акциони план константног развоја технолошких процеса, пројектовања и инвестирања у савремену техничко-технолошку аутоматизовану или роботизовану опрему и еколошки прихватљива превозна и манипулативна средства, Пошти гарантују услове за унапређење постојећих и креирање нових сервиса, као што је е-комерц”, истиче Јелена Фишћан, директорка Функције поштанске мреже.

Т. М.

НАГРАЂЕНИ НАЈБОЉИ АУТОРИ МЕДИЈСКИХ ФОТОГРАФИЈА

Изложба Поште Србије

На 17. регионални конкурс „Бетина фотографија године“ за најбољу медијску фотографију пристигла су 304 дела 69 аутора из осам земаља, те је и ове године обележен јаком конкуренцијом и значајном распрострањеношћу. За најбоље ауторе вредне награде обезбедила је Пошта Србије, полазећи од изузетног значаја фотографије у домену преношења информација путем медија.

Додела награда победницима дуприличена је 23. септембра у београдском „Дорћол плацу“ уз изложбу 44 најуспешније фотографије конкурса. По оцени стручног жирија, прву

хармонија”. Додељена је и награда публице фоторепортеру „Младине” Жељку Стеванићу, на основу највише добијених гласова корисника друштвених мрежа Фејсбук и Инстаграм.

Пошти Србије, захвални смо на приликама да део свог успеха и профита поделимо са заједницом, подстичући и улажући у одрживе иницијативе и пројекте са којима делимо сличне вредности, као што је и Бетина фотографија године, која нас годинама регионално повезује и комуницира тако јаким медијем – фотографијом.” Бојовић је честитала награђенима, учесницима и организатору на приређеној „репрезентативној регионалној смотри фотографије”.

„Фотографија комуницира на свој начин, постаје честа колико и текст. Тако све што се ради кроз овај конкурс постаје све значајније”, истакао је Драган Јањић, главни и одговорни уредник агенције „Бета”, захваливши Јавном предузећу „Пошта Србије” на традиционалној подршци.

ИН MEMORIAM

Пошта Србије поздравља се од драгог пријатеља и дугогодишњег сарадника Драгана Јањића, главног и одговорног уредника Новинске агенције „Бета”.

Уз изложбу фотографија, представљена је и изложба поштанских марака „180 година Поште Србије”, поштанска марка и филателистички блок са мотивом Главне поште у Београду, и издање „Европа – Древни поштански путеви”, са универзалном темом на коју су ове године пригодну емисију приредиле све европске поштанске управе.

Т. М.

Нела Бојовић и Драган Јањић са најбољим ауторима

награду освојила је фоторепортерка Сања Кнежевић за фотографију „Величина”. Другу награду за фотографију *Trapped in Greece* добио је *Angelos Tzortzinis*, фоторепортер француске агенције АФП, док је трећа награда припала фоторепортеру *Cropix*-а Борису Ковачеву за фотографију „Фил-

Нела Бојовић, шеф Кабинета директора Поште Србије, уручила је награде добитницима и подвукла да у националним оквирима не постоји предузеће са тако дугом традицијом, а које је попут Поште „толико дубоко уткано у свакодневни живот свих генерација у сваком кутку земље”. Додала је: „Ми у

ПОСТЕЛ У НОВОМ РУХУ

XXXVIII Симпозијум о новим технологијама у поштанском и телекомуникационом саобраћају „ПосТел 2020“, који традиционално организује Саобраћајни факултет у Београду, одржан је 1. и 2. децембра, овога пута у дигиталном окружењу.

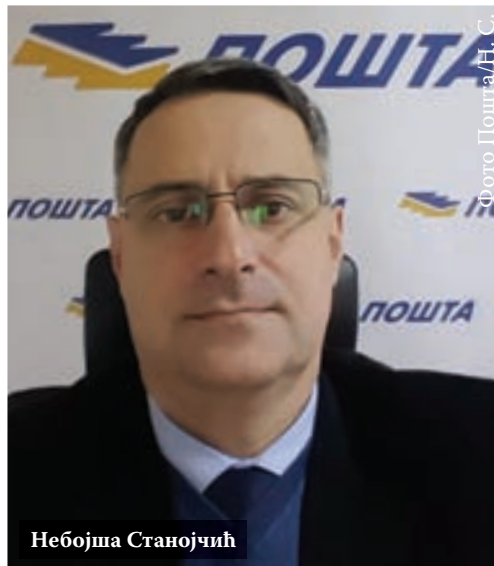
Скуп је отворила проф. др Валентина Радојичић, испред Програмског одбора, најавивши 26 радова по позиву, на теме из три области – менаџмент процеса у поштанском и телекомуникационом саобраћају; поштански саобраћај, мреже и сервиси и телекомуникациони саобраћај, мреже и сервиси.

Декан, проф. др Небојша Бојовић, поздравио је учеснике, подсетивши да је у овој години обележено 70 година Саобраћајног факултета у Београду, како је рекао, најзначајније високошколске установе саобраћајне струке у региону. Одшколовала је више од 9.000 саобраћајних инжењера, 270 магистара саобраћаја и 200 доктора техничких наука – истакао је Бојовић и додао да је организација ПосТела важан део њеног научног и стручног доприноса. Декан је захвалио Министарству туризма, трговине и телекомуникација и Пошти Србије на пригодном издању поштанских марака издатом у част јубилеја Саобраћајног факултета.

Истичући стандардно велика очекивања од скупа, због интереса и значаја саобраћајног сектора и проблематике која је предмет разматрања ПосТела, испред суорганизатора Поште Србије, у име Мире Петровић, вршиоца дужности директора, организаторе и учеснике поздравио је Небојша Станојчић, заменик директора Функције услуга. „Пошта Србије традиционални је пријатељ овог научно-стручног скупа, јединственог и важног догађаја са значајном традицијом. Пошта активно даје свој допринос у развоју технологије поштанског и телекомуникационог саобраћаја, пружа подршку у афирмацији научних и стручних истраживања у земљи и свету”, казао је Станојчић.

Станојчић је затим одржао презентацију „Електронска размена података између поштанских оператора и царинских органа”. Објаснио је да услед развоја електронске трговине и повећања броја пошиљака у поштанским токовима, са бројем пакета расту и експрес услуге, а све због захте-

ва корисника да им купљена роба буде испоручена у што краћим роковима. „У унутрашњем поштанском саобраћају, учестали су захтеви интернет продаваца за информатичко повезивање са Поштом Србије, у циљу размене података електронским путем, за штампање адресница и убрзани поступак пријема пошиљака. Паралелно, у међународном саобраћају, захтеви корисника су да се подаци о пошиљкама размењују електронски. У многим државама, због безбедносног сегмента, убрзан је процес информатичког повезивања поштанских оператора и државних органа”, рекао је Станојчић.

Небојша Станојчић

Он је објаснио да је Светски поштански савез због свих тих процеса развио CDS – Систем царинских декларација, који управо омогућава електронску размену података – и успоставио сарадњу са Светском царинском организацијом, што је довело до развоја процедура које дефинишу начин рада и комуникације између поштанских оператора и царинских органа. „Пошта Србије од 2018. учествује у овим активностима. Радна група, у којој су представници Министарства туризма, трговине и телекомуникација, Управе царина и Поште Србије, анализирала је бенефите од увођења CDS-а у Србији. Пошта завршава активности на имплементацији и од

1. јануара 2021. године бићемо спремни да се укључимо у електронску размену података са другим поштанским операторима”, казао је Станојчић.

Како је објаснио, размењиваће се три врсте електронских података: *IT-MATT* поруке које садрже податке о пошиљаоцима и примаоцима, садржини и вредности пошиљке, затим *CUSITM* поруке које представљају електронску верзију царинских декларација и *CUSRSP* поруке као електронски одговор царине о царинском третману пошиљке.

Станојчић је на крају изложио бенефите од увођења ове иновације, истакавши предности са становишта безбедности пошиљака, које овај начин размене података о пошиљкама омогућава у виду превентивног деловања и процене ризика. „Првенствено желимо да пружимо добру услугу кориснику чији је захтев да његова пошиљка сигурно и у што краћем року стигне на одредиште. Увођењем CDS-а скраћује се време које пошиљке проводе на царини, а самим тим скраћују се и рокови уручења. Задовољан корисник ће поново користити наше услуге, што за Пошту значи повећање и обима и прихода, а с друге стране смањење броја рекламација. И држава има користи, бољу контролу и утицај на потенцијалне губитке у приходима од царине и ПДВ-а на робу која улази у земљу. Заједничким деловањем Поште и Царине – сви су на добитку”, закључио је Станојчић.

ПосТел је и ове године потврдио реноме манифестације од изузетног значаја у саобраћајној струци, као и да су представљени радови и анализе, примери добре праксе и размена искустава, важни механизми помоћи образовним и научним институцијама, стручној јавности, компанијама, операторима, друштвеној заједници и грађанима, али и подстрек да активно учествују и сарађују на креирању и увођењу најсавременијих пословних решења.

Т. М.

СА NAT GEO КОНФЕРЕНЦИЈЕ

Образовање је темељ модерног друштва, уз неопходну флексибилност и способност брзе трансформације – закључено је на конференцији о образовању „Трансформација образовања: Следећи изазов“, одржаној 22. септембра у Београду, уз подршку и учешће представника Поште Србије.

Епидемија вируса корона као горуће питање наметнула је прилагођавање на крупне и брзе промене у друштву и образовању у најширем смислу, поред бројних отворених питања о повезаности науке, привреде, образовања и културе, у сврху приближавања стандардима Европске уније. О адекватним одговорима трагало се на три панела, уз учешће представника Министарства просвете, науке и технолошког развоја, УНИЦЕФ-а, Универзитета у Београду и привреде. Размењена су мишљења и искуства и дате препоруке на теме из опсега свих девет тачака трансформације образовања предвиђених ЕУ програмима, кроз призму актуелних изазова.

На панелу „Учење као експеримент“ представљене су предности експерименталног и интерактивног учења и могући правци развоја у систему образовања у Србији. У процесу прилагођеног индивидуализованог учења, па-

нелисти су расветлили и битну улогу наставника – ментора и тренера.

Наташа Ђујић, руководилац Службе за образовање, говорила је о организованом систему едукације запослених у Пошти Србије, који се континуирано спроводи у виду различитих екстерних и интерних обука. Објаснила је

добра атмосфера и дружење, који прате радионице, управо су разлози за радо одазивање запослених, а резултати се лако уочавају у виду ојачаних компетенција запослених за обављање послова“, казала је Ђујић.

Конференција је заокружила активности које су се током целе годи-

Наташа Ђујић (друга слева) са учесницима конференције

да се планирају и спроводе обавезне обуке приликом увођења нових услуга, као и провере или „освежавање“ знања запослених. Пошта ради и на унапређењу „меких“ вештина запослених, попут комуникације и преговарања, управљања конфликтима и слично. „Практичан и тимски рад, игре улога и

не дешавале кроз размену искустава и примера добре праксе образовних институција и компанија у часопису и на порталу платформе „Жути оквир“, пројекта посвећеног образовању и науци под покровитељством часописа *National Geographic*.

Т. М.

ПОШТА УЗ МЛАДЕ СПОРТИСТЕ

Пошта Србије подржала је први Спортски камп за младе спортисте са Косова и Метохије.

Јединствени мултидисциплинарни спортски камп „Србија те зове 2020“, окупио је крајем августа у Београду педесеторо најталентованијих српских младих спортиста, узраста од 12 до 15 година са Косова и Метохије, који су своје вештине развијали у фудбалу, кошарци, рукомету, одбојци и тенису. Како нам појашњава Игор Маринковић, председник Удружења „Спортстар“, које је и организатор кампа, ово им је први спортски пројекат ове врсте. Додаје да су деца вредно тренирала, а у гостима код вршњака из „Црвене звезде“, „Партизана“, „Бродарца“, „Роде“, ОКК „Београд“, дружила су се и играла пријатељске мечеве.

На остваривању главног циља организатора – активирања и развоја спорт-

ских потенцијала талентованих младих спортиста са КиМ, радили су истакнути спортисти и лиценцирани тренери – Богдан Обрадовић, Жељко Танасковић, Милан Гуровић, Ненад Перуничкић и други. Осим интензивних тренинга којима су усавршавали своје спортске вештине и умеће, учесници кампа су током десетодневног боравка у Београду

обишли Стари двор, Калемегдан, Храм Светог Саве, Историјски музеј, Београдски зоо-врт, стадионе ФК „Црвена Звезда“ и ФК „Партизан“. Научивши тако и нешто ново о престоници, вратили су се кућама са незаборавним утисцима, у жељи да их што пре понове.

Т. М.

Спортски камп „Србија те зове“ окупио децу са Косова и Метохије

ИЗАБРАНА НАЈЛЕПША ПИСМА ЗА ДЕДА МРАЗА

На осамнаестом наградном литерарном и ликовном конкурс Поште Србије „Пиши Деда Мразу“ учествовало је више од 7.000 деце узраста до 10 година из целе Србије.

Здравље, дружење и другарство, слободна игра и осећај сигурности, добили су на значају – закључује се из радова учесника, док су снажне поруке које су млади аутори послали подсећања да су ове вредности изнад свих других материјалних. Истовремено, тешка година показала је да дечји таленти процветају током криза и захтевних времена.

Победила је осмогодишња Уна Глигоријевић из Власотинца, са цртежом девојчице у празничној атмосфери дома, у комбинованој техници темпера и фломастера. Њен рад истакао се богатством колорита и детаља, као и елементима орнамента и стрипа, образложио је Поштин стручни жири који сваке године има тежак задатак избора по три најбоља рада у појединачној и групној конкуренцији. Уна, ученица другог разреда ОШ „Синиша Јањић“, током ове године добила је и бројна друга признања и награде на ликовним конкурсима широм земље. Таленат за цртање, по речима мајке, веома је рано испојила и на њему вредно ради, похађа онлајн часове у ликовној школи, а уз цртање је интересује и графички дизајн. Уна има интересовања и за музику, спорт и екологију, иде у припремни разред музичке школе, тренира атлету, учествује у волонтерским еколошким акцијама, јер обожава природу и боравак у њој.

Победница Уна Глигоријевић и достављач Саша Станковић Шарић

Друго место припало је осмогодишњем Стефану Димићу из Угљара на Косову Пољу. Стефан је имао само једну молбу за Деда Мразу – да развесели сву децу, што му је поручио надахнутим и искреним стиховима своје песмице:

„Година је била тешка, / али није наша грешка, / ми смо стварно добри били / и поклоне заслужили.“

Поштар Синиша Денић из поште 38210 Косово Поље уручио је другу награду Стефану Димићу из Угљара

Отац Милан казао нам је да је Стефан са радошћу примио вест о награди која га је тог дана држала будним до дубоко у ноћ, док су подједнако узбуђени били и родитељи и бројна родбина. У први мах било им је тешко да поверују да је међу толиким бројем учесника баш он освојио награду. Онда је потврда стигла и са једне телевизије, када је водитељка прочитала имена добитника. Према његовим речима, дуго су разматрали коју Стефанову песму да пошаљу на конкурс, јер их је велики број јако лепих. Тек су се пред сам истек конкурса одлучили за ову – победничку. Милан признаје да му је заправо Стефанова песма са мотивима манастира из тог краја омиљена, али она још није добила прилику да се такмичи.

Колаж Ужичанке Љубице Савић – приказује групу Деда Мразова, од којих је сваки посебан и другачији, и који се са брада спуштају у град да испуне дечје жеље – освојио је треће место. Рад се издвојио како динамиком тако и декоративним елементима на ружичастом небу у позадини, у виду пахуља, звезда, ирваса и окићене јелке, оценио је жири. „Много сам се изненадила. И хвала пуно на награди!“, рекла нам је Љубица. Објаснила је да су у школи учили технику колажа, те да је она хтела да је „испроба“. Сецкала је делиће новина и упорно их лепила, а на крају је и сама била одушевљена резултатом. Ова десетогодишњакиња воли и да црта, а награда и поклон од Поште, како каже, подстрек су

ПРОМОЦИЈА

да настави да развија ове таленте. Тренутно је на распусту, а време радо проводи у цртању, читању и писању.

Марко Дејић са трећепласираном Љубицом Савић из Ужица

Малишани предшколске групе ПУ „Ласта” из Голупца урадили су колаж који је на жири пренео утисак магичне чаролије празника кроз приказ стаклене кугле са разиграним пахуљама и новогодишњим мотивима. Њихов рад је убедљиво победио у групној конкуренцији.

Срђан Јанковић из поште 12223 Голубац са представницама ПУ „Ласта”

Друго место припало је креативној књизи „Бубамарине приче о Деда Мразу”, са 22 илустроване ауторске приче, II-3 ОШ „20. октобар” из Врбаса. Учитељица Весна Звијер поносна је на своје ученике „бубамаре” и добијено признање. Каже да су, будући добра и сложна група, у креирању учествовала сва деца из разреда: „У питању су аутентичне дечје приче, бајке и писма, према избору сваког детета, а имали смо и подршку директора школе, родитеља и других партнера, који су финансијски помогли да радови добију рухо праве илустроване књиге.” Иако озбиљан подухват за потпуну реализацију, дечји рад на креирању није тако дуго трајао. Од иницијалног разговора са циљем размене идеја, када су одлучили да направе књигу за Деда Мраза, ови вредни другаци су за свега неколико дана урадили и приче и цртеже. Књигу су штампали у већем тиражу, како би била и новогодишњи поклон за цео разред, уз слатке пакетиће.

На крају листе добитника, побравши неподељене симпатије чланова жирија, нашли су се цртежи оловком који духовито и јарким и ведрим бојама приказују занимања будућности – чистача неба, укротитеља муња, фризерку морских таласа и друга измаштана занимања. Њихови аутори, ученици IV-2 ОШ „Мајка Југовића” из Земунa, освојили су групно треће место.

Пошта традиционално, скоро пуне две деценије, подстиче дечју креативност и неговање културе писања и писмености конкурсом „Пиши Деда Мразу”, а чува и богату ри-

Ђорђе Кузманоски са учитељицом II-3 и директором ОШ „20. октобар”, Врбас

зницу оригиналних и маштовитих радова пристиглих свих ових година, који сведоче о све већој популарности овог Поштиног надметања, разноврсности дечјих идеја и мотива, као и о различитим талентима, вештинама и умећу. Конкурс је трајао од 1. новембра до 5. децембра. Награде

Зоран Петровић уручује награду за IV-2 ОШ „Мајка Југовића” из Земунa

најбољима – ховерборд, тротинет и ролери у појединачној, и мини-музичке линије у групној конкуренцији, уручене су на безбедан начин – на адресама добитника, а изложба најуспешнијих радова и свечаност уручења награда изостали су због епидемиолошке ситуације. Сви такмичари добили су честитке Поште са изразима захвалности на учешћу.

Т. М.

НАЈБОЉИ У ФИНИШУ ГОДИНЕ

У години пуној изазова за поштански саобраћај, Комисија за избор најбољих радника Поште Србије имала је тежак задатак да изабере најбоље, полазећи од максималних напора које су колеге у технологији улагале на превазилажењу свих потешкоћа.

Према предлозима директора организационих делова Предузећа, и након што је утврдила испуњеност прописаних критеријума, Комисија је у децембру и октобру донела одлуке о избору најбољих радника у поштанском саобраћају за III и IV квартал 2020. године.

Најбољи поштари III тромесечја су Јожеф Ковач, РРЈ „Суботица, Зрењанин, Сомбор, Кикинда” (24300 Бачка Топола), Ненад Обрадовић, РРЈ „Ужице, Шабац, Ваљево” (31103 Ужице), Предраг Јевтовић, ПЈ „Чачак” (32308 Прањани) и Славољуб Милетић, ПЈ „Јагодина” (35210 Свилајнац), док су за IV тромесечје изабрани – Горан Д. Јовановић, РЈ „Београд центар” (11050 Београд 22), Ненад Пачарић, РЈ „Нови Сад” (21138 Нови Сад), Љубиша Вуковић, ПЈ „Шабац” (15000 Шабац 1) и Радоје Главинић, ПЈ „Чачак” (32250 Ивањица).

У III кварталу на шалтеру су се истакле Драгана Поповић, РЈ „Београдски венац” (11550 Лазаревац), Снежана Бајић, РЈ „Нови Сад” (21400 Бачка Паланка), Венера Коматина, РРЈ „Краљево, Чачак” (36300 Нови Пазар) и Наташа Ристић, ПЈ „Прокупље” (18430 Куршумлија). У последњем тромесечју најбољи су Славица Н. Ивановић, РЈ „Београдски венац” (11144 Београд 39), Небојша Стефић, РЈ „Земун” (11276 Јаково), Александра Станковић, ПЈ „Сомбор” (25250 Озаци) и Ненад Марков, ПЈ „Пирот” (18320 Димитровград).

Милан Шолак из РЈ „Београд центар” (11060 Београд 38) најбољи је достављач/возач III квартала, док се на овој позицији у IV кварталу доказао Зоран Димитров, РЈ „Београд центар” (11160 Београд 74).

Признања за најбоље раднике у пре ради поштанских пошиљака добили су Драган Лукић, РЈ „Земун” (11070 Београд 27) за трећи квартал, и Иван Раденковић, РЈ „Ниш” (40200 ГПЦ Ниш) за четврти.

За најбољег контролора/благајника проглашен је Дејан Павловић, РЈ „Ниш”

НАЈБОЉА МЕЂУ НАЈБОЉИМА

За радника године изабрана је Драгиња Ђујић, виши контролор у пошти 11182 Београд 81, РЈ „Земун”. Оцењена је највишим оценама за стручност, квалитет рада, поузданост и мотивацију, као и за организационе вештине. „Послове обавља савесно, вредно и професионално, има високу продуктивност, уз потпуно поштовање упутстава и процедура. Квалитет посла је висок, без обзира на велики обим услуга”, наводи се у образложењу предлога за награђивање Ђујићеве, уз истицање додатних квалитета – флексибилности и јасне комуникације, уз изражену иницијативу у раду и успешно преношење знања на млађе колеге. Такође, врло је вешта у презентацији поштанских услуга, а посебно пост-експреса. Управо захваљујући њеном ангажовању, приход поште у Првомајској 8 годинама је на високом нивоу. Са нешто више од две деценије стажа у Пошти, тренутно замењује управника.

О 52 кандидата у избору 2020, колегиница Ђујић каже: „Сигурно да је конкуренција била веома јака. Јесам се изненадила признањем, али сам и веома поносна. Највише ми значи да се вредан рад и труд препознаје, а посебно ми је драго што су се и моји родитељи у Косјерићу радовали овим поводом.”

Фото: Пошта/Т. В.

Плакета за најбољу – Драгиња Ђујић

Драгиња истиче задовољство послом и колективом, и захвална је директорки и колегама из РЈ „Земун” на подршци, на коју, како каже, увек може да рачуна и да се ослони, посебно код увођења нових услуга. Открива и рецепт како постати најбољи међу најбољима: „Мора да се зна посао, а добра комуникација са колегама је кључна, док је у раду са корисницима важно стрпљење и умереност. И када дођу са приговором, када им стрпљиво и лепо објасните, корисници имају разумевања”, каже и додаје да је у њиховој пошти међу корисницима услуга знатан удео веома добро обавештених, а да су управо љубазност и лепа реч – фактор успеха.

(18230 Сокобања) у трећем кварталу, а у четвртном Александар Вукосављевић, РЈ „Регионални поштанско-логистички центар Београд” из Службе за сортирање писмоносних пошиљака.

Управници пошта који су препознати као најбољи су Радмила Јоцић, РРЈ „Смедерево, Пожаревац, Зајечар, Бор” (11432 Друговац) и Зоран Томовић, РРЈ „Косово и Метохија” (38219 Лешак) у III тромесечју, док су за последњи квартал то признање заслужи-

ле Зорица Станојевић, РЈ „Нови Сад” (21101 Нови Сад) и Анита Новичић, РРЈ „Панчево, Сремска Митровица” (26225 Делиблато).

Најбољи радници награђени су дипломама и једнократним новчаним наградама у износу нето просечне зараде исплаћене у Предузећу у месецу који је претходио месецу у коме се врши исплата.

Т. М.

ПОСТ-ЕКСПОРТ ЗА ПРЕДУЗЕТНИЦЕ

Услуга за извоз робе представљена је пословној јавности на онлајн-панелу *Women's innovation day*.

Предузетнице, представнице компанија, удружења и предузетничких асоцијација и експерти за маркетинг, представиле су примере добре праксе у примени нових технологија и канала комуникација, трговине и иновативних модела у пословању. Посебно дајући примере добре праксе којима се одговорило на изазов пандемије ковида-19, предузетнице су указале на значај умрежавања и размене идеја, са циљем бржег прилагођавања актуелним променама, а што може оснажити женско предузетништво.

Бојана Николић, директорка Функције услуга, представила је у презентацији услугу за извоз робе као значајну могућност за проширење бизниса на регионалном нивоу. Николић је учествовала и у панел-диску-

сији „Од идеје до успешног бизниса“, поручивши да Пошта подржава све акције које имају за циљ подизање капацитета привредних субјеката да прошире свој бизнис, а настоји и да додатно подржи послове у власништву жена. „У иновативном приступу пословању, партнери смо сви – државне институције, цивилно друштво,

приватни и јавни сектор – у коме нас такође очекује увођење нових услуга“, казала је Николић, апострофирајући иновативни приступ у пружању услуга који негује Пошта Србије, као једно од водећих јавних предузећа у Србији, са традицијом дугом 180 година.

Т. М.

ПРИЗНАЊЕ ГАРДЕ ПОШТИ

Пошта Србије с поносом је примила признање – захвалницу Гарде Војске Србије, за изузетан допринос части и угледу Гарде, а поводом њених 190 година. На свечаности обележавања јубилеја 29. децембра у Клубу гарде, командант Гарде Војске Србије, генерал-мајор Миломир Тодоровић, уручио је захвалницу Марини Калезић, директорки РЈ „Србијамарка“.

У част јубилеја, Пошта је 6. маја, на дан оснивања јединице, издала пригодно издање поштанских марака „190 година постојања Гарде Војске Србије“. Графичко решење, ауторке Надежде Скочајић, приказује некадашњу и савремену Гарду на поштанској марки и коверту првог дана.

Како наводе у Гарди, пригодно издање поштанских марака део је сведочанстава њене улоге у друштву – једног од чувара националног идентитета наше земље.

Марина Калезић и генерал-мајор Миломир Тодоровић у Клубу гарде

Фото Гарда Војске/В. Миловановић

Т. М.

БЕОГРАДСКИ ВЕТЕРАН СОКЛЕ

Сокле Лозановски је међу најстаријима од 1.197 поштара и достављача у Београду. Више од четири деценије посвећен је позиву за који каже да му је од детињства била жеља. Због тога су се за његову животну и поштарску причу, којом сведочи и о развоју поштанског саобраћаја, недавно заинтересовали домаћи интернет портали.

Првобитно успешан поштар, од увођења Поштиног курирског сервиса с поносом носи униформу Пост-експрес достављача. „Пешак” је од самих почетака до данас, а од корисника се може чути – да иде као стрела.

„Још као мали волео сам када је у наше село долазио поштар – невероватно је било колико би се људи око њега окупило”, каже Лозановски и додаје: „Било је то 1981. године у октобру, када сам први пут окачио поштарску торбу о раме.” Ангажован у телеграфској служби, носио је на свим рејонима у граду, градским превозом или пешице, и по 200–300 телеграма дневно, телеграфске упутнице, телефонске

Фото Пошта/И. Ђ.

Сокле Лозановски

позивнице, честе у то време. Данас је све заменила електронска преписка, каже и радо се сећа приснијих односа међу људима у неко давно време без дигитализације – упознавало се много људи, стицали пријатељи, сведочио лепим догађајима попут оног када је једној породици с Топличиног венца био први гост за Божић, па тиме и положајник, а у контакту су и данас.

У пензију ће у септембру и прави планове за пензионерске дане, када ће уживати са унуком и узгајати цвеће. Пошта и колектив сигурно ће му недостајати, каже, а млађим колегама поручује: „Саветујем младе да вредно раде, да ништа не остављају за сутра, да дају све од себе да буду задовољне и странке.”

Његову причу у целости можете прочитати на фејсбук страници Поште Србије, која је за само недељу дана добила више од 350 позитивних реакција пратилаца.

Т. М

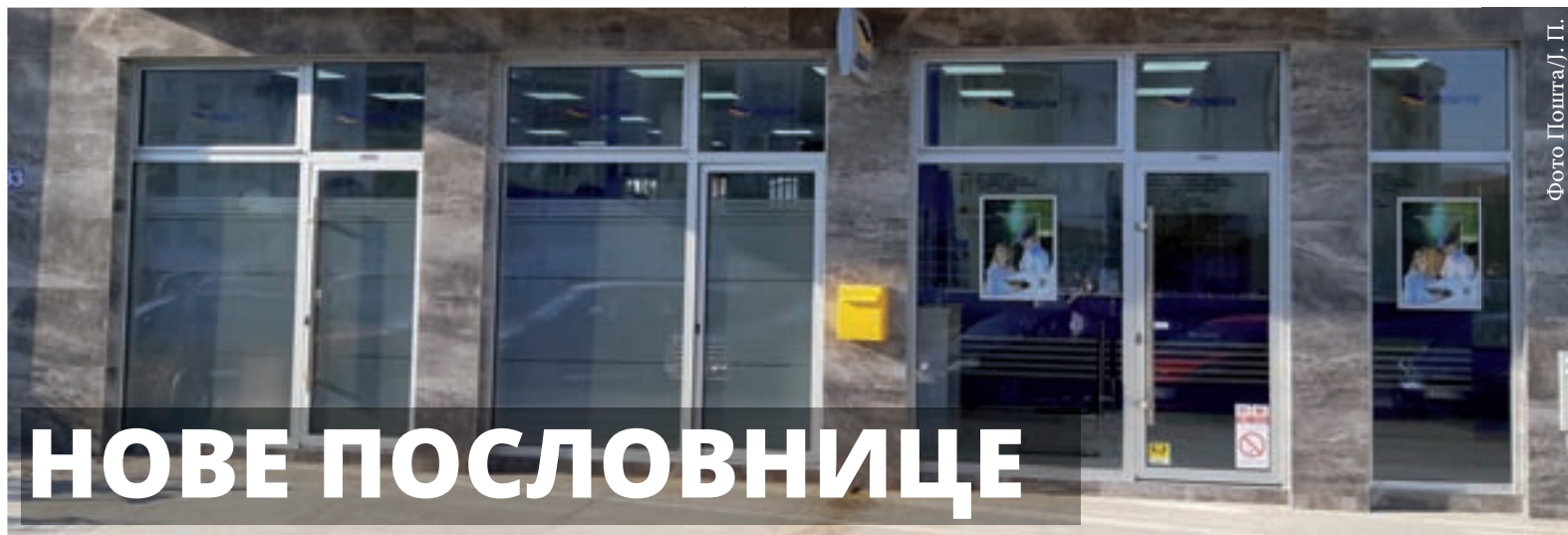

Фото Пошта/Ј. П.

У другој половини године отворене су нове поште и шалтери у насељима са појачаним захтевима за већом доступношћу поштанских услуга.

Грађани Новог Сада од почетка августа могу да користе поштанске услуге у новој пошти на Телепу, а новосадска насеља Телеп, Адице и Камењар, обухваћена са 11 рејона редовне доставе, добила су нови поштански број – 21107 Нови Сад. Осим редовне, из ове поште организована је и достава експрес пошиљака, кеш-експреса, упутница, телеграма и пакета. Ова организациона промена изведена је да би се постигао бољи квалитет поштанских услуга.

Пошта 21107 Нови Сад услужује кориснике на три шалтера и преузела је послове доставе и испоруке пошиљака за 12.750 домаћинстава, односно за 45.000 становника у овом делу града. Ка новој пошти, тридесет седмој у Новом Саду, гравитира подручје које се све више урбанизује и на којем се убрзано граде стамбени и пословни објекти. Претежно је заступљена висока градња, те се очекује додатно увећање броја домаћинстава и правних лица, а самим тим и пораст броја поштанских пошиљака и корисника услуга.

УЖУРБАНА ЈЕСЕН

Средином септембра отпочела је са радом корпоративна пошта 11282 Петровчић, у насељу Петровчић у Сурчину. Градска општина Сурчин уступила је пословни простор на коришћење без накнаде. Пошта 11282 Петровчић је доставно-испоручна, са једним шалтером и једним доставним рејоном.

Претходно уговорна пошта, 14. септембра постаје корпоративна пословница. Насељу Петровчић грави-

тира 1.394 становника из 425 домаћинстава, а најближа пошта 11279 Бечмен удаљена је пет километара. За првих месец дана пружено је 1.595 услуга, од чега само у септембру 996. Мештани овог насеља навикли су да се ослањају на услуге поште и она је важан део њихове свакодневице.

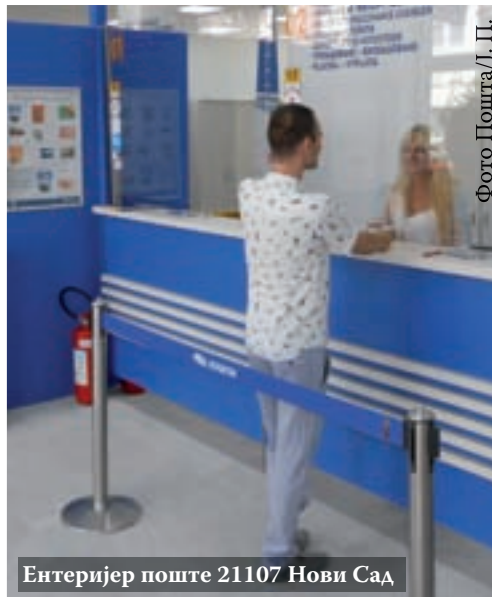

Фото Пошта/Ј. П.

Половином септембра отворена је и корпоративна пошта 22307 Сурдук, у Цара Лазара 22, у непосредној близини старе уговорне поште, затворене у јулу. У овој доставној пошти шестог реда, са једним шалтером и једним доставним рејоном, за првих месец дана запослени су пружили 2.120 услуга, а мештани су једногласни у одобравању ове пословне одлуке, јер не морају да иду у суседна села да би платили рачуне и подигли пензије. Општина Стара Пазова уступила је простор Пошти на коришћење без накнаде.

Средином новембра поново је отворена пошта 24111 Суботица 11, на адреси Првوماјска 101 у насељу Прозивка. Ова пошта има четири шалтера и шест доставних рејона, а корисницима пружа све поштанске и поштанско-финансијске услуге. У исто време отворена је и нова пошта 36109 Краљево 9, у тржном центру „Слово“, организована као пријемно-испоручна пошта која услуге пружа од 8 до 19 часова радним данима, а суботом од 7 до 14 часова.

ИЗДВОЈЕНИ КОРПОРАТИВНИ ШАЛТЕР У ВАЉЕВУ

Нови издвојени корпоративни шалтер поште 14000 Ваљево 1, у насељу Причевић, почео је са радом 10. јула, у адаптираном пословном простору у власништву Предузећа. Шалтер ради радним радима од 10 до 13 часова.

Како је крајем марта престала да ради уговорна пошта 14251 Причевић, уважавајући потребе становништва, по укидању ванредног стања отпочели су радови на реновирању пословног простора, а прилично руинирана зграда заблистала је новим сјајем.

Нови шалтер обезбеђује све поштанске и поштанско-финансијске услуге становницима Причевића, као и оближњих села – Мајиновић, Беоужевић, Златарић и Тупанци. Бројни мештани бележе позитивне утиске и изражавају задовољство што поново ради пошта, јер не троше време и новац напуштајући имања и на време измирују све обавезе.

М. К./Т. М.

НАЈЛЕПША МАРКА ЕВРОПЕ

Пошта Србије се и ове године такмичила на избору за најлепшу марку издања „Европа 2020“, са темом „Древни поштански путеви“, међу 55 оператора из целе Европе.

Ово престижно такмичење завршено је у знаку марке Поште Пољске, која је проглашена најлепшом по оцени жирија – експерата из филателије, укључујући уметнике, колекционаре и блогере. На онлајн гласању публике, које је са укупно 38.000 гласова оборило рекорд, највише освојених гласова имала је марка Турске поште.

Победнички дизајн пољске поштанске марке у вертикалном формату, уметника *Maciej Jedrysik*, приказује шематску мапу Пољске са главним поштанским рутама у 16. веку, гласнике пешаке, гласнике на коњима и реку Вислу са силуетама пољских краљевских градова смештених на њеним обалама. Главни фокус је на људима који стоје иза система поштанске доставе и на њиховом авантуристичком и понекад опасном путовању у прошлим временима – оценио је жири.

Слично су размишљали и наши уметници, креатори марака и вредносница Поште Србије, када су се одлучивали за мотиве издања и бирали марку коју ће послати на такмичење. „На марки Поште Србије, која се такмичила, налази се мотив курира пешака

– сахије”, каже Марина Калезић, директорка РЈ „Србијамарка”, и додаје да су у 17. веку, осим татара на коњима, пешаци преносили пошту на краћим релацијама. „Имали су прапорце на ногама, који су их најављивали када прилазе насељеном месту, да се људи склоне и да им не сметају. То је нама било веома интересантно, а и претпоставили смо да ће мало ко да стави курира пешака на марку”, објашњава Калезић. Уметничка обрада издања пуштеног у оптицај у мају, дело је Бобана Савића, креатора марака у Пошти Србије, уз стручну сарадњу Љиљане Ђорђевић, кустоса у ПТТ музеју.

Пошта Србије сваке године у свом програму има емисију „Европа”, са две марке и два осмерца са вињетама и једним пригодним ковертом првог дана. Ова емисија ради се под покровитељством Асоцијације јавних поштанских оператора ПостЕвропа, која задаје и тему емисије и спроводи такмичење. Од 2007. године, увођењем онлајн гласања, уз проглашење победника по оцени стручног жирија, бира се и најлепша марка по гласовима публике, а сви заинтересовани могу да се пријаве и гласају за марку која им се допада.

Т. М.

СЛАТКИ ПАКЕТИ ЗА ПРИЈАТЕЉЕ

Радовали су се пакетићима чланови Удружења дистрофичара Златиборског округа из Ужица, које је испоручио Марко Дејић, Поштин достављач и дугогодишњи волонтер Удружења. У тешкој 2020. години, за чланове који су већину времена провели код куће, али и за децу незапослених чланова, новогодишњи поклон-пакети донели су посебну радост и употпунили празничну атмосферу – кажу у овом удружењу, уз захвалност Пошти на удруживању напора у празничној акцији даривања.

Слатки пакети подједнако су обрадовали најмлађе из домова за децу без родитељског старања „Јован Јовановић Змај”, „Моша Пијаде” и „Драгутин Филиповић Јуса” у Београду. Пошта Србије деци из ових установа „са великим срцем”, традиционално пред новогодишње и божићне празнике исказује наклоност и пажњу, проналазећи велико задовољство у даривању, јер празници су лепши када се дарови поделе.

Кристина Балтовска и Јанко Табаковић, управник Дома „Змај”

Фото: Пошта/И. Ђ.

Поштина слатка изненађења сачекала су ове године и младе посетиоце узраста од пет до петнаест година, који користе услуге Свратишта за децу на Звездари.

Т. М.

БРЕНДИРАЊЕ ПОШТА У БЕОГРАДУ И НОВОМ САДУ

На иницијативу Сектора за корпоративни маркетинг и одговорност, у сарадњи са Функцијом услуга и радним јединицама, током августа и почетком септембра брендирано је 12 пошта на подручју Београда и Новог Сада и замењене су оштећене фолије на стакленим површинама на још четири поште.

Фото Пошта/Н. Ц.

11102 Београд 3, Змај Јовина 17

Имајући у виду Поштине непроцењиве маркетиншке ресурсе – одличне локације пословница и комуникативна, пријемчива идејна решења настала у самој компанији – брендирање је првенствено спроведено са циљем додатне промоције и повећања обима услуга. Као један вид оглашавања, брендирање је спроведено у склопу текућих интегрисаних маркетиншких кампања за одабране услуге, које су се истовремено одвијале другим каналима комуникације – оглашавање у штампаним и електронским медијима и на друштвеним мрежама.

Критеријуми у одабиру пошта били су: учесталост посећености, врсте и укупан број услуга које пружају, локације, као и тржишни потенцијал услуга и пословница. Предлоге локација дале су радне јединице, а избор услуга за промоцију усаглашен је са Функцијом услуга. На обострано задовољство и запослених и корисника, за брендирање стаклених површина излога коришћене су *openway vision* фолије које не умањују осветљеност просторија, а на основу потреба за оглашавањем и текућих кампања, одлучили смо се за промоцију услуга Пост-експрес, нову услугу Пост-експрес бокс, ПостПак – откупни пакет за регион и поштанско-финансијске услуге.

Иако је, према стручним стандардима, још увек рано за оцену реалног маркетиншког учинка, радују нас прелиминарне повратне информације и подаци који указују на позитиван став корисника и тренд раста обима услуга забележен током непуна два месеца.

Примера ради, брендиране поште у Београду у ТЦ „Веро“ у Жаркову, 11191 Београд 49 на Канаревом брду и поште у центру града, у изузетно кратком временском периоду забележиле су пораст обима експрес, пакетских и логистичких услуга у односу на исти период прошле године. Анализе физичког обима услуга показују и да брендирана пошта 11077 Београд 99 у насељу Бежанијска коса, у којој највеће учешће узимају пост-експрес услуге, у односу на септембар 2019. године, бележи значајан пораст физичког обима услуга.

Благи пад поштанско-финансијских услуга и међу њима услуга платног промета, мењачких послова и трансфера новца у односу на исти период прошле године је очекиван, с обзиром на свеукупне промене у окружењу, либерализацију тржишта са великим бројем конкурената, промене у навикама корисника, као и нажалост, неизоставну пандемију вируса корона. Но, оснаживање промоције услуга

интегрисаним маркетинг кампањама, у оквиру којих се спроводи и брендирање пошта, управо и служи томе да ствари не препушта случају, односно да на основу пројектованих увећања параметара, које је одредила Функција услуга, кориснике подстакне на коришћење услуга Поште и доведе до увећања обима услуга и прихода од услуга у долазећем периоду.

У Радној јединици „Нови Сад“ брендиране су две изразито фреквентне поште – 21112 Нови Сад, поред Мастер центра Новосадског сајма и 21121 Нови Сад, која се налази у Спортском и пословном центру, популарном „Спенсу“, на пролазу ка новоотвореном ТЦ „Променада“. Подаци о пословним ре-

Фото Пошта/Н. Ц.

11120 Београд 35, Краљице Марије 5

зултатима у првој половини октобра указују на раст посматраних услуга у обе брендиране поште.

Наиме, након очекиваног пада броја услуга током ванредног стања, поште у радној јединици „Нови Сад“ оствариле су рекордан број пост-експрес услуга у периоду јул–октобар 2020. године (близу 120.000 пошиљака). Будући да повећање броја ових услуга није карактеристично за све поште на подручју ове радне јединице, а да се две које су брендиране налазе међу онима које остварују боље резултате, можемо да претпоставимо да је брен-

21112 Нови Сад, поред Мастер центра

Фото Пошта/М. К.

11103 Београд 4, Нушићева 16

Фото Пошта/И. Ђ.

дирање излога делом имало утицај на укупан резултат.

Након пада обима услуга мењачких послова у периоду јун–септембар 2020. године, који се недвосмислено доводи у везу са изостанком сајамских манифестација у пошти 21112 поред Новосадског сајма, само за првих 15 дана октобра забележен је раст мењачких послова за 150 посто у односу на септембар. Будући да се околности великим делом нису мењале, верујемо да су добри резултати директна последица брендирања. Друга пошта, 21121 Нови Сад, такође бележи раст услуга мењачких послова, а имајући у виду да поменуте услуге пружа тек од кра-

ја августа, за пораст броја трансакција несумњиво су заслужни пријемчиви, видљиво брендирани излози.

Осим раста обима услуга, корисници као позитивне промене најчешће истичу и бољу видљивост пошта, као и савременији и ефектнији изглед излога, што је потврдило и стручну маркетиншку поставку да овакво брендирање у великој мери унапређује перцепцију корисника о Пошти када је реч о визуелном идентитету као важној компоненти имица компаније.

Иако су, уопштено узев, ефекти брендирања у данашње време теже мерљиви, јер постоје и бројни други канали комуникације са корисницима

које смо поменули, неоспорна је чињеница да је улагање у визуелни идентитет императив савременог пословања и у склопу њега, постепеног, здравог јачања имица компаније и унапређења промоције њених услуга. У уобичајеној пракси и нормалним околностима, ефекти брендирања мерљиви су у дужем временском периоду (шест месеци до годину дана, па и дуже), те ћемо коначне резултате брендирања пошта у Београду и Новом Саду реалније моћи да сагледамо након нормализације целокупне епидемиолошке ситуације.

До тада, имамо овај сјајан подстицај!

М. Лучић

ЧАРОЛИЈА У ЦЕНТРУ КРАЉЕВА

Све шалтер сале великих пошта помало личе једна на другу. Ужурбани корисници, љубазни и професионални шалтерски службеници, лаки жамор који употпуњује шушкање рачуна које корисници плаћају и топот машина, бројачица новца. Уочи Нове године, свакодневицу ових стојера поштанских услуга развесели и окићена јелка, зашарене је лампиони и пригодно осветљење, с краја на крај се разастру, као каква паукова мрежа, гирланде веселих боја, па се и корисници боље осећају, а и службеници су срдачнији и насмејанији него иначе. Новогодишње расположење...

Тако се другу годину заредом, у краљевачкој пошти 36101 одиграва права новогодншња чаролија, под будним оком управника Велимира Симовића и захваљујући сјајном тиму шалтерских службеника. Они су својом креативношћу учинили да преко ноћи шалтер сала промени рухо и по-

Поштанска рукотворина

Фото Пошта/В. С.

стане „позната“ по очаравајућој макети – диорами, са приказом једне типичне новогодншње празничне сцене.

Мало је рећи да су корисници били пријатно изненађени, док су деца за послених у пошти 36101 сасвим сигурно била одушевљена, јер је тог 31. децембра, у празничном амбијенту шалтер сале, за њих приређена свечана додела пакетића и сликање са Деда Мразом, које је организовао вредни управник поште.

Не желећи да изневере очекивања корисника ни ове године, колеге су се бациле на задатак – вредне поштарске руке у слободно време направиле су предивне макете новогодншњих сцена, на велико задовољство и одушевљење свих Краљевчана које је, у помало суморне претпразничне дане, посао довео на шалтер поште.

Г. Б. Б.

Фото Пошта И. Б.

СЛАВИМО ЈУБИЛЕЈ АМАТЕРСКОГ СВЕТА ИГРЕ И ПЕСМЕ

КУД „Ђока Павловић” већ 75 година открива аматерски свет игре и музике, негујући и преносећи са генерације на генерацију богатство и лепоту културно-уметничког наслеђа.

Културно-уметнички аматеризам у КУД „Ђока Павловић”, уз подршку оснивача Јавног предузећа „Пошта Србије”, обележили су истрајни рад на прикупљању, обради, отимању од заборава и преношењу сегмената баштине из етно-историјске културно-уметничке ризнице, уз истински ентузијазам, полет и прегалаштво његових стручних радника и чланова. Богати и увек актуелни програми Друштва представљани су публици широм земље и региона, као и на другим континентима, препознати по квалитету уметничког програма и извођења, о чему говоре и престижна признања и успешне турнеје по Кини, Мексику, Тунису... Друштво од самих почетака окупља бројне талентоване уметнике – играче, кореографе, музичаре, диригенте, педагоге, а из њега су потекли и бројни професионални уметници.

Један од најистакнутијих уметничких руководилаца, професор музике и педагог Зоран Караниколић, са преко 50 година педагошког и менаџерског искуства у различитим културно-уметничким друштвима, присећа се са поносом и сетом да је Друштво забележило највеће успехе у периоду када је и сам предводио ансамбл народне музике. Члан Друштва од 1958. године, био је и диригент мешовитог хора, и креатор изузетних музичких аранжмана за кореографије које су и на садашњем репертоару. Ангажован у Друштву до пре пет година, Караниколић и сам баштини богату ризницу различитих сведочанстава успеха – докумената, монографија, фотографија, признања, и тврди да упркос периодима стагнација када су током кризних периода у земљи друштвено-економске прилике негативно бојиле уметнички и културни живот уопште, аматеризам показује виталност, рађа се и уздиже, проналазећи нове подстицаје и форме за привлачење и активацију деце и омладине, уз снажан утицај на публику.

ПОЧЕЦИ

На последњем спрату здања Главне поште у Таковској 2 у Београду, у слободи 1945, бивши борци, поштари и службеници ПТТ система, покренули су идеју креирања забавног програма за ПТТ раднике Београда, окупљањем заљубљеника у драмску уметност и оних вештих у свирању на тамбурици. Убрзо су врата отворена и за друге талентоване раднике и омладину. На њихову иницијативу,

Фото И. Ђорђевић

Дирекција пошта, телеграфа и телефона, основала је КУД „Ђока Павловић” у априлу 1945. године, које је понело име напредног поштара, илегалца и касније партизана, кога су окупатори стрељали 1941. године у Ваљеву.

У првим годинама после рата аматеризам се снажно развијао и био важан чинилац целокупног друштвеног живота. Друштво је 1948. постало члан Савеза културно-уметничких друштава Београда и имало је фолклорни ансамбл, хор, тамбурашки оркестар, групу певача, народни оркестар и драмску секцију.

Просторије Друштва биле су на више адреса – у Таковској 2, Васиној 13, Косовској 47, Народном универзитету „Браћа Стаменковић” у Митрополита Петра 8 (данашња Установа културе „Влада Дивљан”).

НА ВРХУ УСПЕХА

У архиву је остало забележено да је Друштво у периоду 1967–1968. окупљало око 300 активних и 500 помажућих чланова у фолклорној групи, групи певача и соло певача, драмској секцији, народном и тамбурашком оркестру. За две године одржали су 81 концерт, са више од 100.000 посетилаца, док су од оснивања до тада имали преко 3.000 концерата. Успешна гостовања забележили су у Италији, Француској, Чехословачкој, Бугарској, Луксембургу, Холандији, Белгији, Албанији, и тако промовисали нашу културу у иностранству, истовремено обогаћујући домаћи културни живот.

КУД „Ђока Павловић” данас окупља око 250 чланова у ансамблу народних игара и песама, народном оркестру, изворним певачким групама, ансамблу ветерана и рекреативаца, дечјим ансамблима, на челу са стручним предводницима, уметничким и другим руководиоцима, несебичним у преношењу знања на младе нараштаје. Поводом 75 година трајања, др Ђорђе Мазињанин, председник Друштва, послао је снажну поруку: „Наше постојање и ангажовање подстакнуто је важном васпитно-образовном улогом, значајном и у данашње време савремених технологија. У години

КУД „Ђока Павловић” – плене игром и лепотом

када обележавамо јубилеј поносимо се што квалитет, историја и традиција Друштва и даље привлачи велики број радно активних људи и омладине, који своје слободно време посвећују племенитом задатку – ширењу уметности. У наш јубилеј су уткани друштвеност, младост и таленат многих генерација, а надамо се и светлој будућности. Сва наша залагања имају тај циљ.” Мазињанин је захвалио Пошти Србије и директорки Мири Петровић на подршци која омогућава да млади људи у Друштву пронађу прилику да искажу креативне потенцијале. Такође је изразио очекивање да ће бити уприличен велики свечани концерт у част јубилеја, уз учешће свих ансамбала.

Т. М.

НАШЕ КУЛТУРНО-УМЕТНИЧКО
ДРУШТВО ТРАЈЕ 75 ГОДИНА,
А ЈОШ УВЕК СМО МЛАДИ!

ИГРАЈТЕ СА НАМА!

КУД „ЂОКА ПАВЛОВИЋ”
ТАКОВСКА 2, 11120 БЕОГРАД
ТЕЛ. 064 6662 226, 011 3022 128
ИМЕЈЛ: djokapavlovic@ptt.rs

ПОШТА

ПОШТИНО МУЗЕЈСКО БЛАГО

У години јубилеја Поште Србије, подсећамо да ПТТ музеј у Београду баштини вредне експонате који, међузависно и узајамно, осветљавају историју комуникација, као и социјалну, културну и економску историју модерне српске државе.

Почеци прикупљања експоната за музеј почињу много пре његовог званичног оснивања 1923. године и могу се пратити од краја 19. века. Први пропис из којег се може видети да је постојала потреба за бригом о историјској грађи донет је 1887. године и задужио је начелника Поштанско-телеграфског одељења да рукује библиотеком и „албумом страних марака”. Већ следеће године, у Правилнику о подели послова при Поштанско-телеграфском одељењу, одредба о поштанским музеалијама проширена је и на „прикупљање збирке старијих и новијих поштанско-телеграфских предмета и руковање истом збирком”.

Више од 130 година документованог рада на прикупљању, систематизацији и чувању вредне грађе у оквиру националне поште, чине данас ПТТ музеј једним од ретких у свету. Оно што је за нас много важније јесте да његова поставка сведочи о томе да поштанско-телеграфски саобраћај на нашим просторима, од најранијих дана, упркос бројним историјским ограничењима, никада није заостајао за остатком света.

ДИЛИЖАНСА

Кочија је израђена крајем 19. века и коришћена је на територији Истре. Израдила ју је фирма „Цезаре Сала” из Милана. Фирма основана 1887. године радила је до 1933, а двадесетих година 20. века почела је да израђује каросерије за италијанске аутомобиле – фијат, алфа ромео, ланчиу.

Дизајн кочије урађен је на основу дизајна енглеске краљевске поштанске кочије из 1830. године, који су преузеле и остале поштанске управе у Европи. Фирма „Цезаре Сала” израђивала је кочије за бечки двор и аустријско племство. У питању су Парк Драг (приватне кочије) коришћене за свечане прилике – одлазак у позориште, на венчања, излете или трке, које су вукла четири коња.

Кочија је коришћена на територији Истре, а после Другог светског рата поклоњена је председнику Јосипу Брозу, за његову летњу резиденцију на Брионима. Године 1957, у току припрема за отварање ПТТ музеја у Београду, председник Тито је кочију поклатио Музеју. Стигла је у Београд возом, а од железничке станице до Мајке Јевросиме превезли су је војници, обучени у поштанске униформе, са четири упрегнута коња. Недељу дана била је изложена испред зграде Телефонске централе у Косовској улици, а затим је унета у приземље зграде у Палмотићевој, након што је срушен део спољњег зида.

Фото Пошта/Н. С.

МОРЗЕОВ ТЕЛЕГРАФ – УВОЂЕЊЕ ТЕЛЕГРАФСКОГ САОБРАЋАЈА

Кнез Александар Карађорђевић иницирао је да 1854. године отпочне изградња телеграфске линије Београд–Крагујевац–Алексинач. Одговарајућа телеграфска опрема и материјал за изградњу набављени су у Аустрији, а аустријски стручњаци руководили су изградњом линије и обуком неопходног стручног особља.

До краја марта 1855. године телеграфска линија је изграђена, а будући телеграфисти положили су испите. Преко Саве је могао да се пребаци кабл и тако да се споји аустријска са српском телеграфском мрежом.

Фото Пошта/Н. С.

Први телеграм у унутрашњем саобраћају послат је 3. априла 1855. године у 12 сати и 45 минута, из Крагујевца за Београд. Тиме је у Србији отпочела ера телекомуникација.

ИНДУКТОРСКА ЦЕНТРАЛА ИЗ САРАЈЕВА

Ова мала централа била је инсталирана у палати аустријског гувернера за Босну и Херцеговину у Сарајеву. Преко ње је успостављена телефонска веза између кабинета Оскара Поћорек и аустријске владе у Бечу, 28. јуна 1914. године и јављено је да је управо био извршен атентат на надвојводу Франца

Фото Пошта/Н. С.

Фердинанда, те да надвојвода и његова супруга Софија нису преживели.

После овог телефонског разговора уследила су два званична телеграма. Један је био о покушају убиства од стране Недељка Чабриновића, а други о пуцњима Гаврила Принципа.

ТЕЛЕФОН КРАЉА ПЕТРА I КАРАЂОРЂЕВИЋА

Индукторски телефон са локалном батеријом, марке ериксон, краљ Петар I Карађорђевић, лично је користио у периоду од 1904. до 1911. године.

Године 1911. у згради Телефонске централе у Косовској улици, монтирана је нова индукторска телефонска централа са централном батеријом, тако да поменути телефон више није могао да се користи.

Фото Пошта/Н.С.

ХЈУЗОВ ТЕЛЕГРАФСКИ АПАРАТ

Професор Дејвид Хјуз конструисао је штампајући телеграфски апарат 1854. године. Телеграф се састојао од 28 дирки, а слова је исписивао штампарски точак на коме су била урезана слова, бројеви и знаци.

Током трајања телеграфске конференције у Бечу, 1868. године – на којој је, у својству представника Кнежевине Србије, учествовао Младен С. Радојковић – Радојковић се упознао са професором Хјузом и преговарао је о куповини привилегије за његов апарат. У исто време, Аустрија је имала предлог да уступи један Хјузов апа-

рат постављен у Земуну да се пренесе у Београд. Међутим, прошло је више од две деценије до увођења телеграфа у Србији.

Први курсеви били су отворени у Београду 1888. године и Нишу 1889. године. Прве обуке држали су Јермени Аранђел Вахрам и Петар Шахин, који су из Ниша, тада још увек у оквиру Турске царевине, 1875. године пребегли у Србију. Касније су за обуку отворене и такозване „Хјузове школе”.

Фото Пошта/Н.С.

Прва таква школа отворена је 1. децембра 1899. године у Београду, у трајању од шест месеци, а друга, такође у Београду, 1. септембра 1906. године.

Преко Хјузовог телеграфа могло је да се отпрема од 120 до 160 знакова у минути. Београд је до 1914. године преко ових апарата одржавао везе са Пештом, а повремено са Нишом, Софијом и Сарајевом. Из саобраћаја су повучени 17. јануара 1955. године.

БЕЛИНОГРАФ

Реч је о апарату за пренос фотографија, преко телефонских или телеграфских линија, који је 1907. године изумео фотограф и проналазач Едуард Белин. Године 1921. апарат је побољшан, односно прилагођен за пренос радио-таласима.

Апарат изложен у ПТТ музеју купљен је од фирме проналазача 1936. и следеће године монтиран у Палати Главне поште, телеграфа и телефона у Таковској улици. Коришћен је у периоду од 1937. до 1952. године, на релацији Београд–Париз и Београд–Праг, за пренос црно-белих фотографија, скица и докумената.

Модерни телескопи и фотокопир апарати раде на истом принципу.

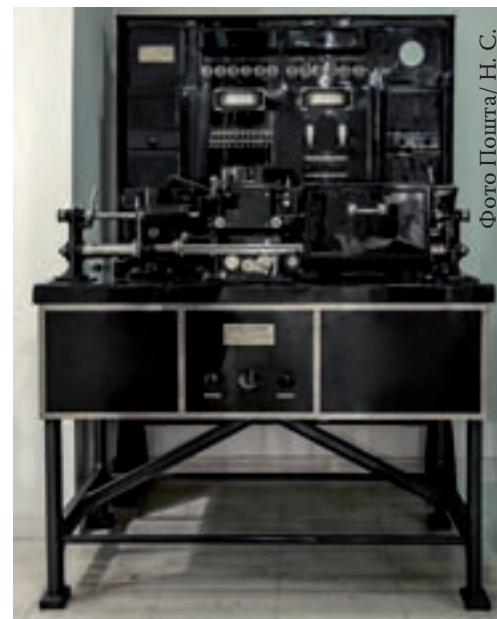

Фото Пошта/Н.С.

ПАНТА МИХАЈЛОВИЋ

Панта Михајловић родио се у Богатићу код Шапца, а електротехничку школу завршио је у Бечу. Радио је у Бечу и Берлину у фирми „Сименс”, а у Новом Саду имао је сопствену електромеханичку радњу.

Фото ПТТ музеј/Н.С.

У новембру 1882. године добио је од српске владе концесију за изградњу и експлоатацију телефонског саобраћаја у Београду и Србији. Прву телефонску везу у Београду успоставио је 14. марта 1883. године, између канцеларије министра војног Тихомиља Николића, која се налазила на спрату здања познатог по кафани „Три листа дувана” и инжењеријске касарне на Палилули, прекопута Ботаничке баште.

Како осим овог и још неколико појединачних телефонских водова, није успео да постави телефонске централе, нити да развије телефонски саобраћај, 1888. године одузета му је концесија.

ПТТ музеј

УМЕТНОСТ УВЕК ПОБЕЂУЈЕ

Пандемија вируса корона затворила је на дуже периоде позоришта, биоскопе, дечја игралишта, спортске хале и многе друге установе широм света претећи да потпуно паралише живот. Испоставило се, међутим, да је уметност незауостављива и у најтежим околностима. Уз велике напоре, одлагања и промене термина, уметници и посленици културе у Србији ипак су нашли начин да реализују своје идеје и пројекте, неке од њих уз помоћ и подршку Поште Србије.

КРЕАТИВНЕ РАДИОНИЦЕ ЗА НАЈМЛАЂЕ

Током доброг дела године, деца су била ускраћена за дружење, игру, покрет и интеракцију са вршњацима, што је изузетно битно за њихов развој.

Због тога су интерактивне манифестације посвећене деци, каква је и традиционална „Игранка код Вука”, имале велики значај који је препознала и Пошта Србије. Уз њену подршку и помоћ, сваког петка, суботе и недеље током септембра, плато испред Театра „Вук” у Београду претварао се у оазу дружења, забаве и едукације за најмлађе.

Извођачи овог позоришта су заједно са децом из недеље у недељу „стварали” представе на отвореном, а

студенти Института за игру учили су малишане првим плесним корацима. Најмлађи суграђани могли су и да бирају бројне активности – да учествују у ликовним и едукативним радионица-

ма, да се забављају са мађионичарима, клоновима и аниматорима, да гледају позоришне и луткарске представе, као и да певају са оперским певачем Александром Стефаном Радишићем.

Детаљ са једног од концерата на отвореном у Новом Саду

Фото В. Величковић

„Веруј да те љубим” – у Врњачкој Бањи

Фото Омладински центар Врњачка Бања/В. К.

УМЕТНИЧКА ИГРА

И ове године, Пошта Србије била је један од партнера Београдског фестивала игре, који се одржавао 17. пут. Тешкоће изазване пандемијом нису мимоишле ни ову културну манифестацију, па су многе представе игране у одложеним терминима. Уместо у фебруару, фестивал је почео 11. септембра наступом компаније „Ла Веронал” из Барселоне у Опери и театру „Мадленијанум”, што је уједно било и прво гостовање иностраних уметника у Србији након укидања ванредног стања. Последња представа – „Биће све горе и горе, мој пријатељу” белгијске трупе „Воетволк” из Антверпена – одиграна је 19. децембра. Публика је током три месеца овацијама дочекивала и испраћала бројне интернационалне уметнике који су, упркос отежаним усло-

вима путовања, успели да стигну до Београда, чак и из Аргентине. Нажалост, због компликованих епидемиолошких протокола, наступи трупа из САД, Бразила и Канаде, померени су за фебруар, април и мај следеће године, када ће бити изведен наставак програма 17. Београдског фестивала игре.

Када су се стекли услови, по укидању ванредног стања, културне манифестације одржане су широм Србије. Пошта је подржала једини европски фестивал оперске уметности „Опера-риа”, који су други пут заредом у Новом Саду и Чортановцима, у последњој седмици септембра организовали истои-

мено Удружење и Опера новосадског Народног позоришта. Недељу дана раније, такође уз помоћ Поште, у Врњачкој Бањи, одржан је концерт бисера оперске музике „Веруј да те љубим”.

МУЗИКА СВУДА

Класична музика могла се, почев од средине октобра, током три месеца слушати у 35 пошта у Србији, у оквиру пројекта Београдске филхармоније „Музика свуда”. Ова креативна платформа – коју су подржали Делез Србија, Телеком Србија, Ерсте банка, КарГо сервис и Пошта Србије – услед постављених ограничења, изместила је из концертне сале Филхармоније репертоар једне од најразноврснијих сезона 2020/2021.

Тако су најлепше композиције класичне музике, изведене на концерти-ма у сали, пронашле пут до слушалаца на местима које грађани свакодневно посећују – у пословницама банака и пошта, продајним објектима, карго возилима.

У одабраним поштама у Србији услуживање корисника праћено је филхармонијском музиком, а музичка порука емитована је и позиваоцима Контакт центра Поште током чекања на одговор оператера. Верујемо да је ово искуство било и вредно и лепо за кориснике, као и за запослене.

Ј. Ђ.

Фото БФИ/ Yann Gouhier

Команда *A Les nuits barbares* – плесна труппа из Француске

НАГРАДА „МОМО КАПОР” МЛАДОМ УМЕТНИКУ

Пошта уз пројекат Награде „Момо Капор”, десет година, подстиче, развија и афирмише стваралаштво у области књижевности и ликовне уметности.

Задужбина „Момчило Момо Капор” плакету од сребра са мотивом школице и новчани износ који је обезбедила Пошта, доделила је ове године младом уметнику, сликару Петру Мошићу. Иако је свечана додела награде овога пута изостала, проглашење добитника пратило је велико интересовање публике и медија.

У славу Капоровог уметничког талента и праксе, награда „Момо Капор” додељује се наизменично за књижевност и за ликовну уметност.

Од ове године награда за допринос у ликовној уметности додељиваће се младим ствараоцима.

Т. М.

Фото Пошта/И. Ђ.

РЕДОВНЕ ПОШТАНСКЕ МАРКЕ У 2020. ГОДИНИ

Током 2020. године Пошта Србије објавила је девет издања редовних поштанских марака различитих номинала за тарифирање поштиљки у унутрашњем и међународном поштанском саобраћају.

Прва издања стигла су на шалтере пошта 24. фебруара, а међу њима три са мотивима биљака са лековитим својствима, заступљених и код нас, за које је графичка решења урадила Надежда Скочајић, креаторка марака Поште Србије.

Марка номинале један динар приказује лаванду, изузетно декоративну биљку која је на наше просторе пренета у 18. веку из Француске. Лаванда успева на топлим и сунчаним теренима, а због лековитих умирујућих својстава широко се примењује у ароматерапији.

Мотив редовне марке номинале пет динара је биљка светло плавих цветова – водопија или цикорија. Лековити део водопије је снажан корен горког укуса, који природно чисти и обнавља јетру, док је млевена мешавина корена са жиром, јечмом и ражи, алтернатива за кафу.

Кантарион, једна од најпознатијих лековитих биљака на овим просторима, мотив је марке номинале 35 динара. Кантариону се приписује велики број лековитих својстава, а препознаје се по јарко жутом цвету са пет елиптичних латица и бројним прашницима.

Редовном марком „Безбедност деце на интернету”, по ликовном решењу креатора марака и вредносница Бобана Савића, Пошта Србије промовише подизање свести о утицају дигиталног света на децу и указује на потребу повећања њихове безбедности током свакодневних активности на интернету. Номинална вредност ове марке је четири динара.

Последња фебруарска редовна марка номинале 27 динара, креатора марака Мирослава Николића, посвећена је манастиру Жича. Задужбина Стефана Немањића подизана је од 1206. до 1221. године. Од 1979. Жича је споменик културе од изузетног значаја и под заштитом је државе.

Издања редовних марака од јула и децембра посвећена су врстама воћа које се узгаја у нашој земљи и по којима је надалеко позната. Редовне марке са мотивима малине и трешње, номинала 8 и 11 динара, ауторке Надежде Скочајић, пуштене су у оптицај 15. јула. Мотиви грожђа и домаће крушке исте ауторке, украсили су марке пуштене у оптицај 3. децембра, номинала 10 и 50 динара.

Марка са мотивом малине приказује сочан плод ове биљке из породице ружа, која добро успева и узгаја се

у равничарским, али и у планинским крајевима наше земље – за јело, као и за сирупе, сокове, џемове и желе.

Своју марку добила је и трешња, омиљен ружичасто-црвенкасти плод слатко-киселкастог укуса, од којег се спремају укусни џемови, сирупи и сокови, док се петељке и листови користе за чај.

Марка посвећена грожђу настала је у част племенитих сорти грожђа које се са великим успехом узгајају у виноградарским крајевима Србије: Тимочком, Нишавско-јужноморавском, Западноморавском, Шумадијско-великоморавском, Поцерском, Сремском, Банатском, Суботичко-хоргошском и Косовском округу.

Крушка, још једна биљка из фамилије ружа, мотив је последње редовне марке у овој години. У Србији се прави врло квалитетна ракија крушка (крушковача), а најпознатија је од сорте виљамовка. Компоти, џемови, пекмези, слатка, као и додатак колачима, само су део њеног слатког коришћења.

Сва издања редовних марака штампана су у штампарији „Форум” у Новом Саду, у техници вишебојне офсет штампе, у шалтерским табацима од посто марака.

А. Д.

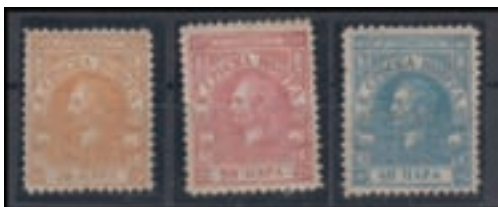
ЗАНИМЉИВОСТИ ИЗ ФИЛАТЕЛИЈЕ

Поштанске марке, као верни документи времена, драгоцене су оставштина за будућност.

Поштанска марка као вредносни папир, један је од најважнијих симбола сваке земље, поред заставе, грба, химне и националне валуте. Она је и својеврсна уметничка минијатура која има комплексан задатак у својој племенитој мисији, да темама и мотивима, пажљиво бираним, ликовно и графички минуциозно и живописно обликованим, исприча богату причу о својој земљи и представи је свету у најлепшем светлу.

Поштанска марка има и едукативну функцију. Милиони поштовалаца и колекционара поштанске марке широм света ово потврђују, чувајући своје колекције марака у специјалним албумима и у посебним условима, а поштанске управе у својим музејима, који су дужни да историју своје земље исписану на поштанским маркама, на прави начин сачувају од времена и заборава.

Најскупе марке, продате у Србији, базирајући се на каталожким вредностима, као и на каталозима аукцијских кућа у последњих 20 година, позиције су марака које припадају Кнежевини/Краљевини Србији – новинска марка „Грбуша” из 1866, прва штампа, каталожки број 1, и новинска марка „Кнез Михаило”, 1 пара, из 1868 – тзв. треће штампање у маслинастој боји.

Марке које су најтраженије и које би се одмах продале уколико се појаве на тржишту, јесу српске марке „Кнез Михаило” из 1866, тзв. бечко штампање све три вредноте, новинска марка „Грбуша” из 1866. у табачићу и појединачни комади – све четири штампе, „Кнез Милан” – различите штампе и варијације зупчања. Међу југословенским маркама то су табак „Есперанто” из 1953, „50 година Октобарске револуције” из 1957, у чешљастом уместо у линијском зупчању, и неиздати „Тито”, из 1972. године.

Најскупа марка на свету је шведска марка – *Treskillling Yellow*, са грешком у боји.

Марке са грешком постоје и оне су посебна област сакупљања и интересовања колекционара. По вредности се могу издвојити марке које имају

грешку у боји – „Краљ Петар”, три динара, из 1911. године у погрешној љубичастој боји, „Тројички сабор” 1911, вредност од једне паре, у црвеној уместо у сивој боји.

Грешке се односе и на померено зупчање, делимично зупчање, незупчаност, промењену боју, делимичну штампу, грешке у називу, претиске и све комбинације претисака са новом номиналном вредношћу (обрнути, померени)... Поједине грешке често достижу тржишну вредност која превазилази вредност и најскупљих марака из те области.

Марке са ликом председника Тита још увек привлаче пажњу сакупљача. Нарочито их купују страни туристи и Музеј историје Југославије. Посебно је тражено издање поводом Титовог 80. рођендана 1972. године, које је одштампано, па је наложено да се уради ново.

Марка која је јединствена и самим тим непроцењива – за Србију је то тзв. марка „Миланче” из 1872. у *te-te-beche* форми, из чувене Фераријеве збирке, као једини познати примерак. Продата је на аукцији за 70.000 швајцарских франака, а илустрације преносимо из књиге Велизара Кардоша.

Старије марке су увек траженије.

На пример, предратне се траже више од СФРЈ марака. Предратне марке су и каталожки више вредноване, самим тим и циљна публика сакупљача је мања. Марке СФРЈ штампане су у огромним тиражима, па је и њихова понуда већа, а каталожка процена нижа. Оно што је сигурно јесте да ће добра збирка Кнежевине или Краљевине Србије увек наћи сакупљача, јер то је период класичне филателије, а сакупљача класичне филателије има у целом свету.

Све поштанске марке имају вредност. Након што се тираж прода и оне нестану са продајних шалтера, добијају већу вредност, у зависности од филателистичке области, теме, важности догађаја које обележавају, а посебно у зависности од интересовања филателиста у земљи и свету. С тим у вези, све би их требало чувати.

Поштанске марке једне државе, попут мозаика, чине велику и богату ликовну композицију. Та нам слика представља националну културну баштину, споменике културе и природе, бројне уметничке и остале експонате из богатих фондуса националних музеја, велике јубилеје историјских догађаја, али и сва најзначајнија актуелна дешавања у земљи и свету, годишњице рођења знаменитих личности које су својим делима и животима оставиле неизбрисив траг у националној и светској историји, култури, науци, уметности, као и сва највиша спортска признања. Овај мозаик приказује све аспекте наших живота, нашу прошлост и садашњост, стремљења и достигнућа... Својеврсни амбасадори своје земље, поштанске марке отварају сва врата у свету, говорећи све језике.

В. Милић/М. Калезић

ВЕЛИКАНИ НАУКЕ, ШАХА И УМЕТНОСТИ, МАНАСТИРИ И МУЗЕЈИ

Раскошна продукција издања пригодних поштанских марака Поште Србије настављена је у другом полугодишту ове године пригодним издањем „Наука“, од две марке, које је у оптицај пуштено 10. јула.

На марки овог издања, номиналне вредности 70 динара, приказана је „Београдска шака“, прва активна вештачка рука коју је направио тим инжењера из Института „Михајло Пупин“. На другој марки је портрет рударског инжењера Љубомира Клеарића (1844–1910), члана Српског научног друштва (данас САНУ). Уметничка реализација овог издања дело је мр Бобана Савића, академског сликара, креатора марака Поште Србије, а издање је објављено у табацима од по десет марака и тиражу од 25.000 серија.

Марка која је у оптицај пуштена 11. септембра објављена је поводом 70 година Саобраћајног факултета Универзитета у Београду. Ову марку уметнички је реализовала Анамари Бањац, креатор марака, академски сликар. Номинала је 27 динара, а штампана је у тиражу од 25.000, у табацима од по 25 марака.

Бобан Савић аутор је портрета петоро шаховских великана Србије

који су своје место нашли на маркама истоименог издања, објављеног 23. септембра. На маркама номинала по 27 динара су Бора Костић, др Петар Трифуновић, Светозар Глигорић, Милан Матуловић и једна дама међу овим шаховским мускетарима – Милунка Лазаревић. Издање је штампано у карнету, у тиражу од 10.000 серија.

Након издања са темама из науке и шаха, Пошта Србије објавила је 30. септембра традиционално пригодно издање „Радост Европе“. У графичкој обради Јакше Влаховића, академског графичара, креатора марака Поште Србије, на издању су, по већ устаљеном обичају, приказани дечји ликовни радови пристигли на ликовни конкурс Дечјег културног центра у Београду.

Мотив на марки је цртеж Тање Новаковић из Србије. Марка, номинале 74 динара, штампана је у тиражу од 25.000, у табаку од осам марака са седам различитих вињета на којима су такође дечји цртежи са ликовног конкурса.

Божић, један од најзначајнијих и најрадоснијих хришћанских празника, прославља се 25. децембра, односно 7. јануара, а пригодно издање „Божић“ Пошта Србије пустила је у оптицај 15. октобра 2020. На две марке овог издања, номинала 27 и 70 динара, приказани су Пресвета Богородица са Господом Исусом Христом – Умиљење и Поклоњење мудраца. Тираж овог издања, за које је графичку обраду урадила

Марија Влаховић, академски графичар, креатор марака Поште Србије, је 150.000 серија.

Ново издање у част науке и научника, Пошта Србије објавила је 20. октобра под називом „65 година од отварања за јавност Музеја Николе Тесле у Београду“. Графичка обрада дело је Надежде Скочајић, академског графичара, креатора марака Поште Србије, која је на четири марке – номинала 27, 40, 54 и 70 динара – приказала експонате из сталне поставке Музеја. Тираж овог издања, које има и четири максимум карте, је 25.000 серија.

Обележавања 75. годишњице Уједињених нација био је повод да Пошта

Србије 23. октобра у оптицај пусти пригодну марку номиналне вредности 74 динара. Ликовна реализација овог издања дело је Јакше Влаховића, а марка је штампана у тиражу од 25.000, у табацима од по десет комада.

Још једна институција науке обележава ове године велики и значајан јубилеј. Реч је о 125 година Природњачког музеја у Београду. Уметничка реализација издања у част Музеја дело је сликара Мирослава Николића, који је на четири марке – номинала 27, 40, 54 и 70 динара – као мотиве приказао Ртањску метвицу, изумрлу кривоногу антилопу, минерал јарандолит и меда са Јастрепца. Издање је штампано у тиражу од 25.000 серија, у табацима од по 20 марака са пет вињета у средишњем ступцу табака.

Завод за интелектуалну својину ове године обележава 100 година постојања, па је Пошта Србије тим поводом објавила пригодну издање од четири марке, номиналних вредности по 27 динара. Уметничка реализација издања дело је Марије Влаховић. У оптицај је пуштено 13. новембра, а марке су штампане у табацима од по 16 комада.

Поводом 950 година од оснивања манастира Светог Прохора Пчињског, Пошта Србије објавила је пригодну издање 16. новембра. Овај манастир подигао је византијски цар Роман IV Диоген 1070, велику обнову извршио је краљ Милутин 1320, а данашњи изглед манастир је добио 1913, када је подигнут манастирски конак. Мотив на марки је манастир Преподобног Прохора Пчињског, а на вињети фреска Преподобног Прохора Пчињског из 14. века. Графичка реализација издања дело је Надежде Скочајић. Марка је номинале 27 динара, а штампана је у тиражу од 25.000, у табакју од 24 марке са вињетом.

Пошта Србије већ неколико година објављује емисију „Крсна слава”, а овогодишње издање за тему има Благовести, славу која се обележава 7. априла у спомен на дан када је Арханђел Гаврило јавио Дјеви Марији радосну вест да ће родити Сина Божијег. Мотив на марки је икона Благовести из ризнице манастира Високи Дечани. Графичка обрада овог издања, које је у оптицај пуштено 19. новембра, дело је Анамари Бањац. Марка је номинале 27 динара, тираж издања је 25.000, у табакју од десет марака.

Традиционално пригодну издање „Уметност”, које је ове године графички обрадио Јакша Влаховић, има четири марке номинала по 27 динара, а посвећене су сликарима Петру Добровићу, Вери Божичковић Поповић, Леониду Шејки и вајару Кости Богдановићу. На четири марке овог издања приказана су одабрана дела уметника. Издање је штампано у тиражу од 25.000 серија, у табачићима од осам марака са вињетом.

Последње овогодишње пригодну издање, у оптицај пуштено 1. децембра, објављено је у част једног од највећих композитора свих времена – Лудвига ван Бетовена, поводом 250 година од његовог рођења. Уметничка обрада овог издања дело је Бобана Савића, а марка, номинале 74 динара, штампана је у тиражу од 25.000, у табакју од осам комада са вињетом у средини.

Сва издања пригодних марака овогодишње продукције Поште Србије штампана су техником вишебојног офсета у новосадској штампарији „Форум”. Сва пригодна издања из ове године прате и коверти првога дана, као и пригодни жигови.

А. Деспотовић/Ј. Ј. Влаховић

СОЦИЈАЛНА ФУНКЦИЈА ПОШТЕ

Као социјално-одговорне компаније, националне поштанске управе негују концепте који подразумевају одговорност према заједници у којој послују, животnoj средини и према запосленима као основном стубу друштвено-одговорног пословања, обезбеђујући притом чврсте везе између поштанских компанија, корисника и друштва у целини.

Поштански оператори су у својим корпоративним стратегијама дефинисали различите планове и програме за реализацију наведених циљева.

Чешка пошта, као један од највећих послодаваца у Чешкој, свесна своје велике друштвене одговорности, основала је Фонд чешке поште 2006. године, са циљем пружања помоћи садашњим и бившим запосленима и њиховим породицама у случају да се нађу у тешкој финансијској ситуацији кроз програм „Поштар поштару“ (*Postmen to Postmen*), затим волонтирањем у различитим организацијама кроз програм „Поштар са срцем“ (*Postmen with Heart*) и давањем подршке жртвама насиља и тешко оболелим лицима кроз програм „Пошта за здравље“ (*The Post for Health*).

Француска пошта промовише политику запошљавања особа са инвалидитетом, омогућавајући њихову инклузију у све сегменте друштвеног живота. Француска пошта потписала је „Споразум о запошљавању особа са инвалидитетом“ за период 2019–2022, који ће омогућити запошљавање одређеног броја ових лица, као и обуке запослених који ће надзирати њихов рад уз примену софтверских решења и модула које ће ова лица користити.

Пошта Естоније донирала је више од 300 збирних поштанских ковчежића локалним самоуправама широм Естоније, водећи рачуна да они буду постављени на атрактивним јавним површинама и интегришући национално културно наслеђе са модерним животом. Пошта је иницирала ову активност са циљем обезбеђења већег нивоа квалитета доставе, као и подизања свести становништва о важности одржавања поштанских ковчежића.

Пошта Ирске спровела је акцију доделе фиксне адресе бескућницима и лицима са привременим боравиштем. У Ирској је регистровано више од 10.000 бескућника од којих су једна трећина деца. Овај концепт фиксне адресе омогућава бесплатну персоналну поштанску адресу и услугу пријема писмоносних

пошиљака за потребе ових лица. То им помаже код заказивања лекарских прегледа, запошљавања, уписа деце у школу, одржавања контакта са родбином и слично. Ради лакшег приступа, пошта је отворила веб-страницу где се тренутно генерише адреса која се користи за кореспонденцију. Иницијатива је помогла да се привуче пажња на потешкоће са којима се суочавају бескућници у Ирској.

У циљу подизања свести својих запослених, као и становништва, о важности обезбеђења довољних количина крви, Турска пошта спровела је кампању донације крви подстичући људе да донирање крви постане навика. Кампања дозирања крви започела је потписивањем Протокола о сарадњи између Турске поште и Турског црвеног полумесеца и спроводила се три пута годишње у поштама широм Турске у простору дефинисаном за ту намену.

Украјинска пошта својим програмом *E-export* помаже ситним произвођачима и онлајн продавцима ручно израђених производа да приступе тржишту е-комерца. Програм укључује офлајн и онлајн едукционе платформе *E-export* школе које су помогле више од 5.000 малих привредника да онлајн пласирају своје производе. Такође, установљен је програм мотивације за раднике Украјинске поште који привуку нове извознике, обуче их и помогну раст извоза њихових производа.

Италијанска пошта иницирала је „Пројекат откривених вредности“, којим се омогућава да се садржина неуручивих пакета проследи породицама којима је помоћ потребна. Сваке године такозвани напуштени пакети или ничији пакети дистрибуирају се сиромашним породицама преко добротворних организација, тако да ова сарадња јача улогу поште у развоју локалних заједница кроз иницијативе за инклузију и социјалну солидарност.

У складу са својом социјалном улогом, Пошта Грчке учествује у иницијативама за подршку рањивим социјалним групама. Грчка пошта, заједно са Грчким удружењем за борбу против рака и Институтом

јавног здравља, учествује у кампањи промоције смањења пушења у Грчкој. Пошта је дистрибуирала брошуру о штетности пушења по здравље студентима, а такође је издала и пригодну поштанску марку са мотивом „Одучити се од пушења“ (*Learning not to smoke*).

Пошта Србије дефинише и реализује план социјалне заштите запослених, којим, између осталог, обезбеђује солидарне и материјалне помоћи запосленима и њиховим породицама. У текућој години издвојила је буџет од 100,3 милиона динара за ове намене и до 20. октобра доделила 938 солидарних помоћи запосленима по различитим основама, од чега највише за лечење запослених и чланова њихових породица, као и за новорођено дете. У истом периоду стипендије за редовно школовање обезбеђене су за 141 дете преминулих радника. Улагања у запослене Пошта континуирано спроводи и реализацијом стручних оспособљавања и усавршавања. У измењеним околностима током ове године, за запослене је обезбеђено похађање екстерних и интерних едукација. До 25. децембра реализовано је 36 тема на семинарима, предавањима, конференцијама, у већој мери изведених онлајн, од стране екстерно ангажованих извођача, којима је обухваћено 1.335 запослених. У истом периоду интерне едукације похађао је 4.641 запослени. Реализовано је девет различитих интерних обука, у свим радним јединицама, регионалним радним јединицама и подручним јединицама, при чему фонд сати реализованих обука износи преко 3.300. Такође, у Пошти Србије, на крају године, било је 395 запослених са статусом особа са инвалидитетом.

Активности наведених земаља у области социјалне одговорности представљају упоредни приказ напора поштанских оператора да, осим пружања висококвалитетних услуга својим корисницима, буду и промотери заштите друштвених вредности света у коме живимо.

О. Јовичић

ВАЖНА МОТИВАЦИОНА АЛАТКА

Мотивација за рад је врло сложен појам, њена природа зависи од вредносног система појединца, особина личности, његових интересовања, потенцијала, талената, различитог стицаја реалних околности и ситуација у којој се појединац нађе, али још и од низа других фактора. Ма колико теорија и различитих размишљања на ову тему постоји, једна ствар је извесна и наизглед посве једноставна: већа мотивисаност за обављање било чега, довешће до бољих резултата. И баш овај аксиом увек ће мотивацију за рад стављати на врло значајно место, кад год се размишља о ефикасности неке организације.

Често се развијају различити „мотивациони алати“ који имају за циљ да унапреде мотивацију запослених: од плате и разних других облика материјалних награда, преко побољшања услова рада, обогаћивања природе посла, до укључивања запослених у доношење одлука. Међутим, ефикасност ових алата није једнозначна. На пример, добро је познато да је улога новца као мотиватора проблематична. Док његово одсуство сасвим сигурно доводи до незадовољства послом (појам задовољства послом, иако је близак мотивацији, никако не можемо изједначити са њом), остаје питање да ли новац сам по себи мотивише, а поготово у којој мери. Постоје индивидуалне разлике у погледу количине новца која ће мотивисати појединца: неке је потребно мало да би радио добро, или мало више да би радио још боље, док се за неке људе практично и не може сагледати колико је новца потребно да би се подстакла њихова мотивација. Остале технике за повећање мотивације исто тако имају дискутабилан статус; њихова учинковитост зависиће од карактеристика појединца, његових склоности, вредносне оријентације, врсте посла коју обавља и низа других ствари.

Постоји категорија мотивационих фактора која се чини универзалном, без обзира на индивидуалне специфичности запослених, карактеристике организација у којима се посао оба-

вља, па чак и културне посебности поднебља. Реч је о квалитету међуљудских односа.

Често се у теорији менаџмента, када се говори о мотивацији, помињу тзв. *теорија икс* (претпоставља се да су примарни извор мотивације запослених новац и сигурност) и *теорија инсиглон* (где је примат дат потреби

Наташа Јорданов, руководица Службе за развој и селекцију кадрова у Пошти

Фото: Пошта/И. Ђ.

појединца за поштовањем и самоостварењем). Теоретичар Вилијам Аучи је осамдесетих година прошлог века, проучавајући компаније јапанске привреде, скренуо пажњу јавности својом *теоријом зет*. Објаснио је источњачку праксу вођења компанија којом је смањена флукуација запослених, повећана њихова посвећеност, побољшан морал и задовољство послом и повећана продуктивност. Аучијева теорија претпоставља да запослени настоје да изграде кооперативне и добре односе са својим сарадницима. Другим речима, запослени имају снажну жељу за припадношћу. Друга претпоставка је да радници очекују реципроцитет и подршку компаније.

Хуманистичка психологија тврди да људи осећају дубоку потребу да негде припадају и да их други прихватају, би-

ло да се ради о великим друштвеним групама (клубови, верске групе, професионалне организације и сл.) или друштвеним везама.

Да је то заиста тако, могла сам се уверити радећи истраживања са тематиком природе радне мотивације у три различита предузећа, из различитих делова Србије, са различитом делатношћу. Последње од њих рађено је у Пошти. У сва три случаја, резултати су показали да је квалитет међуљудских односа био најзначајнији мотивациони фактор.

Истраживања организационе климе и задовољства послом, која су у два наврата рађена у Пошти, такође иду у прилог оваквом поимању мотивације: димензија климе која је означена као међуљудски односи, сарадња и комуникација добила је високу оцену, а и задовољство овим аспектом посла код запослених било је релативно високо.

Анализом предлога за најбоље раднике у нашем Предузећу, долазимо до податка да процењивачи (управници, контролори, непосредни руководиоци), када образлажу предлог за награду, у значајном проценту случајева као битну карактеристику запосленог истичу његову колегијалност, спремност да помогне, добру комуникацију са другим колегама, сарадљивост...

За повећање мотивације на располагању су различите технике и алати, али често њихова доступност, остваривост, а пре свега ефикасност, нису тако једнозначне. Оно што је извесно, што опробано „ради“, то је улагање у добре колегијалне односе, омогућавање да се створи пријатна радна атмосфера, где се конфликти конструктивно решавају и своде на минималну меру. За ове технике и алате улагања у мотивацију запослених, чини се, нема толико препрека које су изван нас и на овом пољу у највећој мери ствари зависе управо од нас самих. Иако је ова алатка високо поуздана и нада све важна, врло често нам се дешава да је заборављамо. Циљ овог текста је само подсећање на њу.

Н. Јорданов

**СРЕЋНИ НОВОГОДИШЊИ
И БОЖИЋНИ ПРАЗНИЦИ**

ВАША ПОШТА